

RAPORT Z WIZYTACJI
(ocena programowa – profil ogólnoakademicki)

**dokonanej w dniach 16-17 kwietnia 2016 roku na kierunku *zarządzanie*
prowadzonym w ramach obszaru nauk społecznych o profilu ogólnoakademickim
na poziomie studiów pierwszego stopnia realizowanych
w formie studiów niestacjonarnych na Wydziale Zamiejscowym w Londynie
Społecznej Akademii Nauk w Łodzi**

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

– przewodniczący: prof. dr hab. Tadeusz Kufel – członek PKA

członkowie:

- prof. dr hab. hab. Marek Lisiński – członek PKA
- dr hab. Wojciech Downar – członek PKA
- mgr Hanna Chrobak-Marszał – ekspert PKA
- Mateusz Mrozek – ekspert PKA – przedstawiciel Parlamentu Studenckiego RP

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Wizytacja w Wydziale Zamiejscowym w Londynie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi na kierunku *zarządzanie* odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2015/2016. Wizytacja tego kierunku studiów odbyła się po raz pierwszy.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z procedurą oceny obowiązującą w Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytacja ta została poprzedzona zapoznaniem się Zespołu Oceniającego z raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Zespół Oceniający odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. Natomiast raport Zespołu Oceniającego został opracowany na podstawie raportu samooceny, a także dokumentacji przedstawionej w toku wizytacji, hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy losowo wybranych prac dyplomowych oraz zaliczeniowych, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami oraz studentami ocenianego kierunku, Samorządem Studenckim, pracownikiem Biura Karier, przedstawicielem Koła Naukowego, z osobami odpowiedzialnymi za wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia, a także z interesariuszami zewnętrznymi - przedstawicielami otoczenia gospodarczego.

Przed zakończeniem wizyty dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia, o których Przewodniczący Zespołu poinformował Władze Uczelni i jednostki na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW
STUDIÓW O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium
-----------------	------------------------------------

	Wyróżnia- jąco	w pełni	znaczą- co	częściow- o	niedostatecz- nie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, oraz prowadzenie badań naukowych		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.
1.1. Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia.*
1.2. Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian zachodzących w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych, z których kierunek się wywodzi, oraz są zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.
1.3. Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.
1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu ogólnoakademickiego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz

kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami kształcenia określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów pogłębionej wiedzy, umiejętności badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy, oraz w dalszej edukacji.*

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim.*

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualny stan wiedzy związanej z zakresem ocenianego kierunku.*

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w przypadku studentów studiów pierwszego stopnia - co najmniej przygotowanie do prowadzenia badań, obejmujące podstawowe umiejętności badawcze, takie jak: formułowanie i analiza problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentacja wyników badań, zaś studentom studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich – udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych przez studentów.*

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć powiązanych z prowadzonymi w uczelni badaniami naukowymi w dziedzinie/dziedzinach nauki związanej/związanych z ocenianym kierunkiem więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS.*

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.*

1.5.7. Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa.*

1.5.8. W przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku zostały uwzględnione praktyki zawodowe, jednostka określa efekty kształcenia i metody ich weryfikacji, oraz zapewnia właściwą organizację praktyk, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do celów i efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku.

1.5.9. Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia

na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów. *

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia.*

1.7.1. Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć.*

1. Ocena kryterium 1 - w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

1.1

Koncepcja kształcenia na kierunku *zarządzanie* w Wydziale Zamiejscowym w Londynie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi odzwierciedla kluczowe wartości opisujące tożsamość tego kierunku kształcenia. Za takie uznać można, między innymi,:

- podejmowanie działań zmierzających do uświadomienia studentom konieczności ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji i kształcenia się przez całe życie,
- zachęcanie studentów i stwarzanie im odpowiednich warunków do rozwijania własnych pasji i zainteresowań naukowych oraz podejmowania wszelkiego rodzaju inicjatyw wykraczających poza proces kształcenia
- podejmowanie działań zmierzających do kształtowania u studentów pożądanych postaw społecznych i postawy otwartości na inne kultury oraz poszanowania i zrozumienia atrybutów międzykulturowych.

Te najistotniejsze wskazane wyżej wyznaczniki tożsamości kierunku *zarządzanie* osadzone są w indywidualnym podejściu do studenta, otwartości na otoczenie społeczno-gospodarcze i innowacje, rozwijaniu zdolności do efektywnej i skutecznej międzykulturowej współpracy, doskonaleniu postaw przedsiębiorczych oraz globalnego ujmowania charakteryzowanych problemów. W tak syntetycznie opisanej koncepcji kształcenia wyraźnie identyfikuje się kluczową rolę dwóch zintegrowanych czynników. Są nimi: przygotowanie absolwentów do wejścia na rynek pracy oraz osiąganie przez nich stosownych kompetencji społecznych, między innymi w zakresie współdziałania w różnych strukturach życia społecznego.

Wszystko to w połączeniu z zasobami Szkoły determinują realizację przyjętych efektów kształcenia tak w zakresie wiedzy i umiejętności ale również tych dotyczących kompetencji społecznych.

Tak zdefiniowana tożsamość kierunku wpisuje się w misję Uczelni, którą jest kształcenie studentów na „... na potrzeby rynku pracy absolwentów zdolnych sprostać wymaganiom XXI wieku oraz przygotowanych do aktywnego i twórczego udziału w rozwiązywaniu (...) problemów społecznych o znacznej doniosłości”.

Koncepcja kształcenia uwzględnia także założenia strategii Uczelni i Wydziału, które stanowią o tym, że studenci Społecznej Akademii Nauk oraz jej Wydziału Zamiejscowego w Londynie nabywają kompetencji pożądanych na międzykulturowym rynku pracy. W procesie kształcenia rozwija się w nich potrzebę ciągłego uczenia się i doskonalenia zwłaszcza w obszarze przedsiębiorczości, wpaja wysokie standardy w zakresie etyki pracy zawodowej ale także rozbudza otwartość wobec nowych rozwiązań.

Zgodnie ze strategią Uczelni i Wydziału, kształcenie na kierunku *zarządzanie* ma charakter

aplikacyjny, budujący wiedzę w kontekście praktyki, co odpowiada wymogom współczesnego rynku pracy, a czemu sprzyjają zawodowe powiązania części kadry naukowo-dydaktycznej.

Obecny kształt programów i planów kształcenia na kierunku *zarządzanie* jest rezultatem współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi. W procesie tworzenia koncepcji kształcenia, poprzez konsultację z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego określony został m.in. profil kwalifikacyjny absolwenta, oferta w zakresie proponowanych specjalności oraz dobór treści w przedmiotach specjalnościowych. Wszystko po to, aby zapewnić studentom nowoczesne wykształcenie, stwarzające dobre podstawy do wejścia na rynek pracy. Dotyczy to potrzeby koncentracji nie tylko na wysokiej jakości kształcenia, ale także na rozwijaniu kwalifikacji i postaw pozwalających na szybkie reagowanie na zmiany.

1.2

Kierunek *zarządzanie* na Wydziale Zamiejscowym w Londynie liczy 87 studentów, ma jednak istotne znaczenie w rozwoju zarówno samego Wydziału, jak i Uczelni. Główne kierunki rozwoju Wydziału są określone w Strategii Rozwoju Wydziału oraz zostały przedstawione w rozmowach podczas wizytacji. W planach rozwoju kierunku uwzględniany jest obszar naukowo-badawczy, jak również kształcenie z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy. Uczelnia przywiązuje dużą wagę do rozwoju naukowo – badawczego. Tendencje zmian w tym obszarze mają swoje odzwierciedlenie w planach wzmocnienia i promowania projektów naukowych opierających się o międzynarodowe zespoły badawcze. Sprzyja temu doświadczenie jakie posiadają pracownicy Wydziału Zamiejscowego w prowadzeniu krajowych projektów naukowo – badawczych. Ponadto Wydział dąży do promocji polskiej nauki w otoczeniu międzynarodowym, m.in.: poprzez prowadzone badania naukowe.

W planach rozwoju kierunku istotną rolę Wydział przywiązuje do rozwijania współpracy z podmiotami zewnętrznymi, w tym również w zakresie doskonalenia oferty kształcenia, a w szczególności uruchamianie nowych specjalności w oparciu o opinie pracodawców. Podkreślić należy, że Wydział rozważa również wzbogacenie oferty kształcenia, która będzie dostosowana do brytyjskiego rynku pracy.

Działania Wydziału w tym zakresie idą w parze z planowanym przejściem z ogólnoakademickiego profilu kształcenia na profil praktyczny (od r.a. 2017/2018).

1.3.

Wydział przyporządkował efekty kształcenia dla kierunku *zarządzanie* do obszaru nauk społecznych w dziedzinie nauk ekonomicznych, w dyscyplinach: nauki o zarządzaniu, ekonomia oraz finanse. Dyscypliny zostały określone w uchwale Senatu Nr 8 z dnia 13 czerwca. 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla przeznaczonego do prowadzenia na Wydziale Zamiejscowym w Londynie programu kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku „zarządzanie” o profilu ogólnoakademickim w formie stacjonarnej i niestacjonarnej. Wydział określił przyporządkowanie w sposób prawidłowy. Określone dyscypliny mają bezpośrednie odzwierciedlenie w opisie kierunkowych efektów kształcenia.

W Zintegrowany System Informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-ON informacja o prowadzonym kształceniu na kierunku zarządzanie wskazuje, że kierunkowe efekty kształcenia są przypisane tylko do jednej dyscypliny: nauki o zarządzaniu (Obszar nauk społecznych/dziedzina nauk ekonomicznych), co jest sprzeczne z informacjami zawartymi w Uchwale Senatu nr 8 z dnia 13 czerwca 2012 roku.

1.4.

Uczelnia określiła efekty kształcenia dla kierunku *zarządzanie* I stopnia w drodze Uchwały Senatu SAN Nr 8 z dnia 13 czerwca. 2012 r. w sprawie określenia efektów kształcenia dla przeznaczonego do prowadzenia na Wydziale Zamiejscowym w Londynie programu kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku „zarządzanie” o profilu ogólnoakademickim w formie niestacjonarnej.

Przy opisie kierunku wykorzystano prawie wszystkie efekty obszarowe z zakresu wiedzy, oraz kompetencji społecznych. Nie wykorzystano w opisie efektu S1A_U10. Opis efektów kształcenia jest sporządzony zgodnie z załącznikiem 2 rozporządzenia MNiSW z dnia 2 listopada 2011 r. w sprawie Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, w części dotyczącej profilu

ogólnoakademickiego.

Uczelnia dla ocenianego kierunku sformułowała łącznie 55 efektów o następującej strukturze: wiedza – 23, umiejętności – 21 oraz kompetencje społeczne – 11.

Opis efektów kierunkowych jest prawidłowy. Wyraźnie przeważają efekty związane z naukami o zarządzaniu. Efekty są na odpowiednim poziomie szczegółowości, jak na efekty kierunkowe, uwzględniają właściwą strukturę wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Efekty kierunkowe są sformułowane w sposób komunikatywny i konkretny, w sposób, który umożliwia ich zrozumienie i weryfikację.

Efekty przedmiotowe sformułowane są w sylabusach. Są one przedstawione w sylabusach w dwojaki sposób. W części IV „Obszarowe i kierunkowe efekty kształcenia” wskazane jest, które z efektów kierunkowych odpowiadają danemu przedmiotowi i jak są odniesione do obszarowych. Efekty kierunkowe, przypisane do konkretnego przedmiotu są często zbyt ogólne, nie pokazujące wiedzy i umiejętności charakterystycznych dla danego przedmiotu.

Natomiast w części V „Przedmiotowe efekty kształcenia wraz z weryfikacją efektów kształcenia” opisane są efekty przedmiotowe (z uwzględnieniem ich struktury) wraz ze wskazanymi metodami ich weryfikacji. Efekty te są szczegółowe, odnoszące się bezpośrednio do specyfiki i treści kształcenia danego przedmiotu.

W konsekwencji, na przykład dla przedmiotu „Logistyka dystrybucji”, żaden z wybranych i przypisanych do przedmiotu efektów kierunkowych nie nawiązuje bezpośrednio do zagadnień logistyki. Natomiast efekty przedmiotowe bardzo dobrze pokazują istotę wiedzy i umiejętności, które student powinien nabyć na tym przedmiocie.

W macierzy efektów kształcenia została przedstawiona zależność pomiędzy efektami zawartymi w części IV sylabusa (czyli efektami kierunkowymi przypisanymi do przedmiotu), a efektami kierunkowymi. Wydaje się, że bardziej adekwatne byłoby odniesienie konkretnego efektu przedmiotowego do związanego z nim ogólnego efektu kierunkowego, czyli dodanie relacji efekt przedmiotowy – efekt(y) kierunkowy(e) w części V sylabusa. Na tej podstawie zbudowana byłaby macierz efektów kształcenia, pokazująca zależność efekt przedmiotowy – efekt kierunkowy. Zapewniłoby to spójność relacji: efekt przedmiotowy – odpowiadający mu efekt kierunkowy – sposób weryfikacji efektu przedmiotowego.

W efektach kształcenia znajdują się odniesienia do kompetencji potrzebnych w przygotowaniu do pracy naukowo – badawczej (m.in.: „posiada zdolność przekazywania i obrony własnych poglądów /.../”, „jest przygotowany do organizowania i kierowania /.../ pracą zespołów /.../”, „jest świadomy potrzeby samodzielnego zdobywania i doskonalenia wiedzy oraz umiejętności profesjonalnych i badawczych”). Można stwierdzić, że zakładane efekty kształcenia uwzględniają zdobywanie przez studentów wiedzy, umiejętności, w tym badawczych i kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, na rynku pracy oraz w dalszej edukacji.

Studenci podczas spotkania z przedstawicielem Zespołu Oceniającego pozytywnie odnieśli się do możliwości osiągnięcia poszczególnych efektów kształcenia na swoim kierunku studiów. Warto zaznaczyć, że studenci bardzo dobrze orientowali się w tym, czym są efekty kształcenia i jaką wagę mają dla ich wykształcenia oraz przydatności dla rynku pracy. Studenci zapytani o zmiany jakie wprowadziliby w programach kształcenia zaznaczyli, że w kursie nie brakuje im niczego, a w razie problemów wiedzą gdzie i jak zgłaszać zapotrzebowanie dotyczące zmian. Dobrą praktyką w tym aspekcie jest śmiałość studentów i otwartość prowadzących, pozwalająca na bezpośrednią i ciągłą ewaluację formy kształcenia podczas zajęć. Zakładane efekty kształcenia są opisane w sposób przejrzysty i zrozumiały, choć sylabusy są nieco zbyt obszerne i warto zastanowić się nad przygotowaniem wersji skróconej – bardziej przejrzystej dla studentów. Studenci mają świadomość tego, gdzie w razie potrzeby szukać interesujących ich treści. Materiały udostępniane są w wersji elektronicznej poprzez stronę internetową uczelni i Wirtualny Dziekanat, co umożliwia stały dostęp do potrzebnych informacji. Szczegółowe informacje dotyczące wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jakie zdobędą w trakcie kształcenia są przekazywane przez prowadzącego na początku zajęć z każdego przedmiotu, Treści te, zdaniem studentów, w wystarczającym stopniu określają przebieg kursu i sylwetkę studenta po jego zakończeniu.

1.5.

1.5.1. Nie dotyczy.

1.5.2

Kształcenie na Wydziale zamiejscowym w Londynie na kierunku *zarządzanie* odbywa się tylko na studiach niestacjonarnych. Treści programowe dla ocenianego kierunku są uwzględnione w strukturze planu studiów (podział na moduły) oraz w opisie każdego przedmiotu (sylabusy). Podział planu studiów na moduły jest przejrzysty i komunikatywny.

Modułami są następujące grupy przedmiotów: ogólnouczelniane, podstawowe i kierunkowe, do wyboru oraz przedmioty specjalnościowe i specjalizacyjne do wyboru. Największą pod względem liczby godzin grupę stanowią przedmioty podstawowe i kierunkowe (456 godz.), następnie przedmioty ogólnouczelniane (237 godz., w tym 110 godz., języka obcego), przedmioty specjalnościowe i specjalizacyjne (216 godz.) i przedmioty do wyboru (180 godz.). Osobno wydzielone są: seminarium dyplomowe i praca dyplomowa oraz praktyki. Podkreślić należy właściwy dobór przedmiotów w ramach poszczególnych grup, szczególnie przedmioty podstawowe i kierunkowe, które związane są ściśle z dyscyplinami nauk o zarządzaniu, ekonomią oraz finansami. Zwrócić należy również uwagę na stosunkowo wysoki wymiar (jak na studia niestacjonarne) podstawowych dla kierunku przedmiotów, np. „Podstawy zarządzania” – 72 godz., „Podstawy ekonomii” – 36 godz., „Badania marketingowe” – 36 godz.).

Na Wydziale oferowane są obecnie cztery specjalności: „Zarządzanie organizacjami”, „Zarządzanie zasobami ludzkimi”, „Marketing i zarządzanie logistyczne”, „Rachunkowość i finanse w zarządzaniu”. W ramach każdej specjalności student ma możliwość wyboru specjalizacji (4 przedmioty, łącznie 72 godziny). Rozwiązanie takie należy ocenić pozytywnie, ponieważ z jednej strony pozwala na węższą specjalizację, a jednocześnie wzbogaca możliwość wyboru przez studenta treści kształcenia.

Wszystkie wymienione specjalności odpowiadają efektom sformułowanym dla kierunku i dyscyplinom, do których przypisane są kierunkowe efekty kształcenia. Uruchomione specjalności na kierunku, jak również inne pozostające w ofercie są w pełni zgodne z efektami kierunku *zarządzanie*.

Treści przedmiotów opisane w sylabusach sporządzone są odrębnie dla poszczególnych form zajęć (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria i seminarium). Treści programowe określone są na ogół w sposób szczegółowy, odpowiadający celom i efektom danego przedmiotu.

1.5.3.

Stosowane metody kształcenia określone są w sylabusach w części „Forma prowadzenia zajęć i metody dydaktyczne”. Metody dydaktyczne są wskazane osobno dla każdej z form prowadzenia zajęć. Metody te odpowiadają specyfice przedmiotu, treściom i formie zajęć. Stosowany jest stosunkowo szeroki wybór metod dydaktycznych. W sylabusach przewidziane są m.in. takie metody jak: prezentacja multimedialna, analiza wybranych przypadków, dyskusja, przegląd literatury przedmiotu wsparty analizami przypadków, ćwiczenia pisemne, ankieta / kwestionariusz, analiza źródeł, burza mózgu, praca w grupach, projekt, warsztaty, referat, zadania problemowe praca z filmem / mapą / tekstem, infografika. W wielu przypadkach wskazano specyficzne metody dydaktyczne dla danego przedmiotu. Na przykład: dyskusja dotycząca podstawowych elementów z zakresu organizowania działów personalnych organizacji, analiza SWOT czy ćwiczenia z wykorzystaniem komputerów w zakresie systemów operacyjnych, edycji tekstu, obliczeń, tworzenia baz danych.

W programie studiów przewidziano treści związane z przygotowaniem studentów do prowadzenia badań. W toku studiów studenci realizują takie przedmioty jak: „Metodyka badań w naukach o zarządzaniu”, „Wykład seminaryjno-metodologiczny” (do wyboru) oraz „Seminarium i przygotowanie pracy dyplomowej”. W treściach ww. przedmiotów przewidziano m.in. takie zagadnienia jak: zasady oraz metody definiowania przedmiotu badań, problemu badawczego, struktury pytań badawczych, formułowania hipotez badawczych, metody analizy tekstów, metodyka badań jakościowych, metody ilościowe, zasady doboru źródeł, definiowania populacji badawczej, wyznaczanie liczebności próby, składowe procesu badawczego, zasady i budowa narzędzi badawczych.

Można stwierdzić, że przedmioty te zapewniają przygotowanie studentów do badań na stosunkowo zaawansowanym poziomie.

1.5.4.

Kształcenia na kierunku *zarządzania* na Wydziale odbywa się tylko w formie niestacjonarnej.

Na studiach I stopnia kształcenia trwa 6 semestrów. W toku studiów realizowanych jest 1.127 godzin (bez praktyk), za które student otrzymuje 180 punktów ECTS.

Przedmioty podstawowe i kierunkowe, do wyboru, specjalnościowe i specjalizacyjne, nie są rozdrobnione i mają stosunkowo wysoki wymiar (nie ma przedmiotów poniżej 18 godz., a często są to przedmioty po 36 godz.).

Czas trwania kształcenia oraz przewidziany w programie studiów łączny nakład pracy na poszczególnych przedmiotach jest w zupełności wystarczający do zrealizowania efektów kształcenia i zakładanych treści programowych dla kierunku *zarządzanie*.

1.5.5.

Jednostka w programie studiów określiła wszystkie podstawowe wskaźniki związane z punktacją ECTS przewidziane w przepisach prawa. Oceniane wskaźniki dotyczą tylko formy niestacjonarnej (Uczelnia ma je również określone dla studiów stacjonarnych).

Na ocenianym kierunku za zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela student otrzymuje 59 punktów. Liczba ta jest ustalona w oparciu o liczbę godzin w toku studiów oraz liczbę godzin konsultacji. Wielkości te są ustalone prawidłowo, na realnym poziomie, odpowiadającym rzeczywiście liczbie godzin kontaktowych w toku studiów.

Łączna liczba punktów ECTS jaką student utrzymuje za przedmioty z zakresu nauk podstawowych właściwych dla ocenianego kierunku wynosi 41. Liczba ta jest ustalona prawidłowo, obejmuje 7 przedmiotów, z zakresu nauk ekonomicznych, w szczególności odnoszących się do dyscyplin nauk o zarządzaniu („Podstawy zarządzania”, „Marketing”, „Badania marketingowe”, „Metody badań i analiz rynku”), ekonomii („Podstawy ekonomii”) oraz finansów („Finanse” i „Finanse przedsiębiorstwa”). Przedmioty te występują w wysokim wymiarze godzin i nakładu pracy studenta, stanowiąc bardzo dobrą podstawę wiedzy na kierunku *zarządzanie*.

Za niezwiązane z kierunkiem studiów zajęcia ogólnouczelniane lub zajęcia na innym kierunku studiów student otrzymuje 32 punkty, za 8 przedmiotów.

Za zajęcia z obszarów nauk humanistycznych student otrzymuje 6 punktów. Przedmioty w tej grupie to na przykład: Etyka. Liczby punktów ECTS za ten moduł są określone prawidłowo, w wymaganej wysokości.

Za zajęcia z wychowania fizycznego student otrzymuje dwa punkty ECTS. Za praktyki zawodowe student otrzymuje 6 punktów. Za zajęcia z języka obcego student otrzymuje 32 punkty, które oprócz języka obcego, obejmują zajęcia prowadzone w języku obcym.

Za zajęcia o charakterze praktycznym student otrzymuje 12,5 punktu ECTS plus punkty za wybrane zajęcia praktyczne na poszczególnych specjalnościach (od 2 do 10 punktów w zależności od specjalności). Jest to wielkość wystarczająca dla profilu ogólnoakademickiego.

Wydział przedstawił szczegółowe zestawienie modułów związanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem *zarządzanie*, którym przypisano 96 punktów ECTS. Jest to wymiar większy niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS w toku studiów. Moduły te obejmują zakres dyscyplin nauki o zarządzaniu, finanse i ekonomia i są one zgodne z prowadzonymi przez pracowników jednostki badaniami naukowymi.

Nakład pracy studenta na poziomie przedmiotów jest szczegółowo określony w sylabusach. Osobno pokazana jest struktura zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela (z podziałem na formy prowadzonych zajęć), a osobno praca własna studenta. Praca własna obejmuje wszystkie istotne elementy, m.in.: przygotowanie się do zajęć, przygotowanie esejów/prezentacji/referatów, wykonanie projektów, zapoznanie z literaturą podstawową, przygotowanie do egzaminu, zaliczenia. W oparciu o strukturę nakładu pracy policzono sumaryczne obciążenie pracą studenta wg form aktywności. Liczba punktów za poszczególne przedmioty jest ustalona właściwie. Największą liczbę punktów ECTS student otrzymuje za przedmioty kluczowe dla ocenianego kierunku (np. za „Podstawy zarządzania” – 11 punktów).

Wszystkie warunki związane z punktacją ECTS są zgodne z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności z zapisami rozporządzenia MNiSW z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia.

Studenci nie mają świadomości, czym jest system ECTS. Dodatkowo system zapewniania jakości kształcenia nie przewiduje badania nakładu pracy studentów, co może skutkować

niemiarodajną punktacją ECTS

W tej perspektywie warto zastanowić się nad edukacją studentów w ramach znajomości punktów ECTS, włączenie badania nakładu pracy studenta na poszczególnych zajęciach do systemu zapewniania jakości kształcenia oraz dołączenie do systemu ECTS zajęć ponadprogramowych.

1.5.6.

Program studiów na kierunku *zarządzanie* przewiduje wybór modułów studiów przez studenta. Student ma możliwość wyboru specjalności (34 punkty ECTS), języka obcego (18 punktów), seminarium (14 punktów) oraz przedmiotów do wyboru, co łącznie daje 89 punktów ECTS. Stanowi to 49,4% łącznej liczby punktów ECTS. Jednostka w programie studiów zapewnia zatem możliwość wyboru modułów kształcenia w stosunkowo wysokim wymiarze, przekraczającym 30% łącznej liczby punktów ECTS.

1.5.7.

W planie studiów oraz sylabusach przedmiotów określone są formy prowadzenia zajęć. W planie studiów występują dwie kategorie form zajęć: wykłady oraz zbiorczo ujęte ćwiczenia, warsztaty, laboratoria i konwersatoria. Obie grupy stanowią po 50% ogólnej liczby godzin zajęć. Szczegółowo formy zajęć określone są w sylabusach, w których występują ponadto seminaria, praktyki i zajęcia terenowe. Należy podkreślić, że przedmioty specjalnościowe i specjalizacyjne odbywają się w formach aktywizujących, na ogół w postaci konwersatoriów, ćwiczeń projektowych oraz warsztatów. Ćwiczenia, jako forma aktywizująca występują częściej w przedmiotach podstawowych i kierunkowych. Laboratoria występują na kilku przedmiotach (m.in.: „Technologie informacyjne”, „Systemy informatyczne w zarządzaniu” oraz „E-commerce”) i dotyczą wykorzystania oprogramowania związanego z kierunkiem *zarządzanie*. Formy zajęć i ich strukturę należy uznać za prawidłowo dobrane do charakteru przedmiotu, tym samym sprzyjającą realizacji założonych efektów kształcenia, zarówno przedmiotowych, jak również kierunkowych.

Uczelnia, jak również Wydział, są bardzo dobrze przygotowane do prowadzenia zajęć w formie e-learningu. Wykładowcy oraz studenci posiadają indywidualne konta na własnej platformie e-learningowej PAO. Kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zapewnione jest również bieżące wsparcie zespołu e-learningowego Uczelni w zakresie metodyki e-zajęć.

Wykorzystanie platformy na Wydziale Zamiejscowym w Londynie sprowadza się do wsparcia tradycyjnego sposobu prowadzenia zajęć, w zakresie komunikacji ze studentem oraz udostępniania materiałów. Możliwość korzystania z platformy odnotowana jest w większości sylabusów.

Zajęcia na Wydziale Zamiejscowym w Londynie prowadzone są tylko w formie niestacjonarnej. Zajęcia odbywają się w soboty oraz niedziele, w blokach po 90 minut. Zajęcia na ogół odbywają się po dwa bloki z jednego przedmiotu. Nie stwierdzono w planie okienek, ani nadmiernego blokowania zajęć.

Liczebność grup wynika z ogólnej niewielkiej liczby studentów (maksymalnie 38 osób na roku). Grupy ćwiczeniowe liczą od 25-38 osób, grupy laboratoryjne i językowe 15-20 osób.

Liczebność grup nie budzi zastrzeżeń, jest podyktowana ogólnie małą liczbą studentów na roku (jedna grupa na roku). Organizacja zajęć na Wydziale Zamiejscowym w Londynie jest prawidłowa.

W opinii studentów oferowane przez SAN zajęcia w sposób dobry aktywizują ich poprzez formy pracy. Formy kształcenia w sposób pełny umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych dla absolwentów kierunku *Zarządzanie*.

1.5.8.

Program studiów przewiduje obowiązkowe praktyki w wymiarze łącznym 150 godzin. Za praktykę student otrzymuje 6 punktów ECTS. Zasady odbywania praktyk określone są w kilku dokumentach: w Regulaminie studiów, Regulaminie praktyk zawodowych na kierunku *zarządzanie* oraz w procedurze wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia P-11 „Realizacja praktyk studenckich”. Dokumenty te wyczerpująco określają wszystkie istotne zagadnienia związane z organizacją, przebiegiem i weryfikacją efektów kształcenia, w szczególności: cele praktyk, nadzór nad

ich odbywaniem i warunki zaliczenia praktyk. Dla praktyk sporządzony jest sylabus, który określa m.in. jej cele, efekty (z podziałem na wiedzę umiejętności i kompetencje społeczne), kryteria zaliczenia praktyki oraz treści programowe. Program i wymiar praktyk studenckich jest zgodny z celami i efektami określonymi dla praktyk.

Merytoryczny nadzór nad praktykami sprawuje opiekun praktyk, do którego zadań należy m.in.: akceptacja miejsc odbywania praktyk, zatwierdzanie indywidualnego programu praktyki, ocena realizacji i weryfikacja efektów kształcenia w trakcie praktyk na podstawie dokumentacji przebiegu praktyk, w tym sporządzonego raportu i jego przedstawieniu w Biurze Karier i Praktyk Studenckich. Potwierdzenia realizacji praktyki dokonuje opiekun praktyk: w indeksie i w dzienniku praktyk, w którym student dokumentuje swoją aktywność na praktyce.

Istnieje również możliwość uznania za praktykę zatrudnienie studenta na podstawie umowy o pracę, jeżeli tylko charakter wykonywanej przez niego pracy pozwala mu osiągnąć określone dla praktyk efekty kształcenia. Wydział Zamiejscowy SAN w Londynie współpracuje z firmami londyńskimi w ramach organizowania praktyk dla studentów – np. Training Company, Top Accident Claims.

1.5.9.

Zagadnienie umiędzynarodowienia procesu kształcenia determinowane jest specyfiką Wydziału. Studenci studiuje w formie studiów niestacjonarnych i w zdecydowanej większości są osobami pracującymi. Dlatego też, pomimo istnienia możliwości wyjazdów w ramach wymiany studenckiej (m.in. program Erasmus+), w ostatnich latach z takiej możliwości nikt nie korzystał. W toku studiów znajdują się dwa przedmioty prowadzone w języku angielskim, tj.: „Introduction to Accounting” oraz „Financial analysis”. Są to przedmioty do wyboru. Wydaje się, biorąc pod uwagę możliwości prowadzenia przedmiotów w językach obcych, że oferta w tym zakresie powinna być znacznie bogatsza.

Studenci obecni na spotkaniu, nie byli zainteresowani ofertą wymian, gdyż ich sytuacja życiowa – założone rodziny, stabilna praca – nie pozwalają na długoterminowe wymiany zagraniczne. Problemem jest również brak świadomości studentów kierunku zarządzanie, w zakresie staży i praktyk międzynarodowych np. w ramach programu Erasmus+. Warto zastanowić się nad szeroką promocją oferty w zakresie praktyk międzynarodowych.

1.6.

1.6.1.

Uczelnia określiła zasady rekrutacji w drodze uchwały Senatu Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi nr 7 z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie zasad rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2015/2016.

Zasady te są bardzo ogólne i dotyczą przede wszystkim wymogów formalnych. O przyjęcie na studia I stopnia mogą ubiegać się kandydaci, którzy posiadają świadectwo dojrzałości oraz złożą zgłoszenie rekrutacyjne wraz z pozostałymi dokumentami określonymi w uchwale.

Uchwała rekrutacyjna określa również ogólne zasady przyjęć na studia I stopnia osób, które ukończyły szkołę średnią za granicą, jak również cudzoziemców.

Zasady rekrutacji nie zawierają żadnych regulacji dyskryminujących określoną grupę kandydatów.

1.6.2.

Wydział Zamiejscowy SAN w Londynie nie ma uprawnień do potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku ze względu na fakt, że kierunek nie był dotychczas poddawany ocenie programowej dokonywanej przez PKA.

1.7.

1.7.1.

Podstawowa informacja dotycząca sposobów weryfikacji efektów kształcenia znajduje się w sylabusach w części, „Przedmiotowe efekty kształcenia wraz z weryfikacją efektów kształcenia”. W sylabusach jako najczęściej stosowane metody weryfikacji wskazano m.in.: ustny sprawdzian wiedzy, ocena prezentacji projektów, test wiedzy, obserwacja i ocena zachowań studentów w czasie pracy (głównie jako metoda weryfikacji kompetencji społecznych), prace zespołowe oraz zadania

praktyczne. W sylabusie znajduje się zestaw sugerowanych metod weryfikacji (do wyboru przez prowadzącego).

Dobrym rozwiązaniem jest wskazanie w sylabusie metody weryfikacji konkretnych efektów przedmiotowych.

Efekty w zakresie pogłębionej wiedzy, umiejętności prowadzenia badań oraz kompetencji społecznych niezbędnych w działalności badawczej, weryfikowane są w zależności od charakteru przedmiotu. Np. dla seminariów przewidziano prezentację założeń pracy i poszczególnych części pracy, dla innych przedmiotów związanych z prowadzeniem pracy badawczej (wymienionych wcześniej) przewidziane są analogiczne metody weryfikacji, jak dla innych przedmiotów.

Efekty określone dla zajęć w językach obcych weryfikowane są za pomocą takich metod jak: testy wiedzy, dialogi w sytuacjach symulowanych, ćwiczenia pisemne, wypowiedzi ustne oraz obserwacja i ocena pracy studenta.

Zagadnieniom weryfikacji efektów kształcenia poświęcona jest procedura wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia P-10 „Opracowywanie i weryfikacja osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia”, w której szczegółowo omówione są zasady weryfikacji efektów, również na poziomie przedmiotów.

W teczce z pracami przejściowymi znajdował się sylabus oraz kwestionariusz weryfikacji efektów kształcenia. Stosowanie kwestionariusza jest bardzo dobrą praktyką, jednak brak jest w nim opinii prowadzącego co do rzeczywistej weryfikacji efektów.

Zasady i sposób weryfikacji efektów w procesie dyplomowania jest określony w kilku dokumentach, m.in.: w Regulaminie studiów (r. 12 i 13 „Praca dyplomowa” i „Egzamin dyplomowy (licencjacki, inżynierski lub magisterski)” oraz „Zasady dyplomowania dla kierunku Zarządzanie na Wydziale Zamiejscowym Społecznej Akademii Nauk w Londynie”, wprowadzone uchwałą Senatu.

Zasady dyplomowania w sposób wyczerpujący określają wszystkie istotne obszary dyplomowania. Ponadto istnieje procedura w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia P-12 „Weryfikacja jakości prac dyplomowych”.

Na egzaminie dyplomowym student przedstawia krótką charakterystykę pracy dyplomowej, ustosunkowuje się do uwag recenzenta oraz odpowiada na trzy pytania: jedno losowane z zestawu z grupy przedmiotów podstawowych i kierunkowych, drugie pytanie z zakresu przedmiotów specjalnościowych oraz trzecie związane z tematyką pracy dyplomowej. Pytań z grupy pierwszej jest 25, specjalnościowych jest 20. Pytania pozwalają na zweryfikowanie wiedzy z tych grup przedmiotów.

Zespół Oceniający przeanalizował łącznie 91 tytułów prac dyplomowych, które były obronione na kierunku *zarządzanie* w ostatnich trzech latach akademickich. Tematyka prac dyplomowych jest w pełni zgodna z dyscyplinami, do których przypisane są efekty kształcenia dla ocenianego kierunku, zdecydowana większość prac jest z zakresu nauk o zarządzaniu.

Weryfikacja efektów w oparciu o prace przejściowe i egzaminacyjne przebiega poprawnie. Zawartość archiwizowanych teczek jest kompletna (znajduje się w nich również kwestionariusz weryfikacji efektów kształcenia). W niektórych przypadkach pytania na zaliczeniu są stosunkowo proste, a więc również oceny są wysokie. Jako dobrą praktykę można zauważyć indywidualne ocenianie studentów, w przypadku prac pisanych grupowo, co pozwala na ocenę wkładu pracy każdego studenta.

Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, studenci sami dostrzegają, że wspomagają ich w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia. Szczególnie widoczne jest to w przypadku umiejętności weryfikowanych podczas ćwiczeń/zajęć praktycznych dzięki czemu studenci zyskują kompetencje niezbędne dla absolwentów Zarządzania. Studenci cieszą się swobodą wyboru opiekuna oraz tematu swojej pracy dyplomowej, a przy tym mają możliwość współpracy z różnego rodzaju specjalistami w danych dziedzinach – co zasadniczo rozszerza możliwości korzystnego doboru mistrza.

Podsumowując, można stwierdzić, że proces weryfikacji efektów kształcenia przebiega prawidłowo, a stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia na wszystkich etapach procesu kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia i wspomagają studentów w procesie uczenia się.

1.7.2.

Ogólne zasady oceny efektów kształcenia są sformułowane w Regulaminie studiów, w szczególności zasady zaliczania przedmiotów, obowiązująca skala ocen, zasady przystępowania i przeprowadzania zaliczeń i egzaminów, zasady wpisu na kolejny semestr.

Szczegółowe zasady oceniania efektów kształcenia na poszczególnych przedmiotach zawarte są w sylabusach w części „Forma i kryteria zaliczania przedmiotu”. Dla każdego przedmiotu wskazane są jasne i jednoznaczne kryteria oceny. Dla egzaminu pisemnego określony jest procent punktów koniecznych do uzyskania konkretnej oceny. Dla zajęć ćwiczeniowych również wskazane są aktywności, które student musi wykonać na konkretną ocenę (np. przygotowanie i wygłoszenie prezentacji/ projektu oraz znajomość literatury źródłowej). Podobnie jest w przypadku egzaminów ustnych (np. na ocenę dostateczną: wypowiedzi niesamodzielne, odtwórcze, stereotypowe sądy, zakłócenia w kompozycji i spójności wypowiedzi). Dla języka obcego standardem jest zaliczenie pisemne i ustne po każdym semestrze na podstawie kolokwii i sprawdzianów, aktywności na zajęciach.

Na podstawie informacji zawartej w tym zakresie w sylabusach, student ma pełną wiedzę o standardach oceniania i wymagań z danego przedmiotu.

Analiza wystawianych ocen w ostatniej sesji egzaminacyjnej pozwala stwierdzić, że istnieje wyraźna tendencja do zawyżania ocen. Ponad 58% wszystkich ocen z ostatniej sesji egzaminacyjnej to oceny bardzo dobre. Ocen poniżej oceny dobrej jest 9%. Z egzaminu dyplomowego 96% ocen to oceny bardzo dobre, a oceny dobre stanowią 4%.

Struktura wystawianych ocen powinna być na bieżąco monitorowana pod kątem przyczyn występowania tego zjawiska, ponieważ przegląd prac zaliczeniowych pokazał, że może się to wiązać ze stosunkowo niskimi wymaganiami stawianymi studentom.

Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA jednoznacznie stwierdzili, że efekty kształcenia są im przedstawiane w sposób przystępny i zrozumiały. Osoby obecne były świadome tego jakie efekty będą mieli możliwość osiągnąć poprzez udział w zajęciach z danego przedmiotu. Studenci podczas spotkania z przedstawicielem Zespołu Wizytującego ocenili system oceny jako dostępny, transparentny i zrozumiały. Zasady oceniania i zasady zaliczania przedmiotów są dostępne odpowiednio w Regulaminie Studiów oraz w sylabusach przedmiotów. Oba dokumenty są łatwo dostępne w Internecie. Warto podkreślić, że nauczyciele akademicki przedstawiają treści sylabusów, w tym zasad oceniania i zasad zaliczeń na pierwszych zajęciach z danego przedmiotu, co jest niewątpliwie dobrą praktyką. Ocena studentów wygłoszona na spotkaniu, pokrywa się z informacjami zawartymi w ankietach ewaluujących zajęcia prowadzone na kierunku Zarządzanie.

Stosowany na Wydziale system ocen nie budzi istotnych zastrzeżeń (oprócz zawyżania ocen). Wymagania wobec studentów są jasne i wystandaryzowane. Można uznać, że sprawdzanie i ocenianie efektów kształcenia przebiega prawidłowo.

3. Uzasadnienie oceny

Koncepcja kształcenia na kierunku *zarządzanie* jest zgodna z misją i strategią Społecznej Akademii Nauk oraz jej Wydziału Zamiejscowego w Londynie. Dobrze opisuje tożsamość kierunku funkcjonującego w szczególnym, międzykulturowym otoczeniu. Odpowiada celom określonym w strategii Wydziału oraz kierunkowym działaniom projakościowym ujętym w wewnętrznym systemie zapewniania jakości kształcenia.

Wydział przywiązuje dużą wagę do rozwoju naukowo – badawczego oraz kształtowania relacji z otoczeniem, również w zakresie integrowania środowiska polskiego w Londynie. Wydział prawidłowo przyporządkował kierunek *zarządzanie* do obszaru nauk społecznych. Określone w drodze uchwały Senatu dyscypliny mają bezpośrednie odzwierciedlenie w opisie kierunkowych efektów kształcenia.

Opis efektów kierunkowych nie budzi zastrzeżeń. Wyraźnie przeważają efekty związane z naukami o zarządzaniu.

Wątpliwości budzi sposób powiązania efektów przedmiotowych z kierunkowymi. Powiązanie takie pokazane jest dla zestawu efektów kierunkowych dobranych dla każdego przedmiotu (część IV sylabusa), a nie dla efektów przedmiotowych (część V sylabusa). Powoduje to, że pokazywany jest związek efektów kierunkowych (wybranych dla danego przedmiotu) w istocie z efektami kierunkowymi. Zatem związek taki jest oczywisty.

Treści przedmiotów są opisane w sylabusach w sposób prawidłowy, z uwzględnieniem form zajęć (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria i seminarium). Treści programowe określone są na ogół w sposób szczegółowy, odpowiadający celom i efektom danego przedmiotu.

W programie studiów przewidziano treści związane z przygotowaniem studentów do prowadzenia badań.

Uczelnia, jak również Wydział są bardzo dobrze przygotowane do prowadzenia zajęć w formie e-learningu, zarówno pod względem technicznym, jak również przygotowania kadry. Platforma jest wykorzystywana jednak głównie do kontaktu ze studentami.

Procedury związane z organizowaniem i realizacją praktyk zapewniają właściwy sposób osiągnięcia założonych celów i efektów tego modułu.

Weryfikacja efektów kształcenia, w tym również w procesie dyplomowania, przebiega właściwie. Wydział stosuje założone w tym zakresie zasady i procedury (np. kwestionariusz prowadzącego przedmiot, stwierdzający osiągnięcie założonych efektów dla przedmiotu). Wątpliwości budzi jednak sposób oceniania. Przegląd prac zaliczeniowych, jak również dane dotyczące wystawianych ocen wskazują na wyraźne ich zawyżanie.

4. Zalecenia

- W zakresie sposobu określania relacji pomiędzy efektami przedmiotowymi i kierunkowymi, bardziej adekwatne wydaje się odniesienie konkretnego efektu przedmiotowego do związanego z nim ogólnego efektu kierunkowego, czyli dodanie relacji efekt przedmiotowy – efekt(y) kierunkowy(e) w części V sylabusa. Na tej podstawie zbudowana byłaby matryca efektów kształcenia, pokazująca zależność efekt przedmiotowy – efekt kierunkowy.
- Zwiększenie oferty kształcenia w języku obcym. Wydaje się, biorąc pod uwagę możliwości prowadzenia przedmiotów w języku angielskim, oferta w tym zakresie powinna być znacznie bogatsza.
- Na bieżąco powinna być monitorowana struktura wystawianych ocen, głównie pod kątem przyczyn występowania tego zjawiska. Przegląd prac zaliczeniowych pokazał, że może się to wiązać ze stosunkowo niskimi wymaganiami stawianymi studentom.
- Należy zalecić przechowywanie kompletnej dokumentacji weryfikacji zakładanych efektów kształcenia dla poszczególnych modułów kształcenia obejmującej zarówno wykłady jak i ćwiczenia.
- Należy skorygować informacje zawarte w Zintegrowanym Systemie Informacji o Szkolnictwie Wyższym POL-ON dotyczących przypisania kierunkowych efektów kształcenia tylko do jednej dyscypliny: nauki o zarządzaniu (Obszar nauk społecznych/dziedzina nauk ekonomicznych), co jest sprzeczne z informacjami zawartymi w Uchwale Senatu nr 8 z dnia 13 czerwca 2012 roku.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzone w jednostce badania naukowe zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy-zapewniający realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu ogólnoakademickim, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku.*

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie w prowadzeniu badań naukowych oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie.*

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz

sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

2.4 Jednostka prowadzi badania naukowe w zakresie obszaru/obszarów wiedzy, odpowiadającego/odpowiadających obszarowi/obszarom kształcenia, do którego/których został przyporządkowany kierunek, a także w dziedzinie/dziedzinach nauki oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia.*

2.5 Rezultaty prowadzonych w jednostce badań naukowych są wykorzystywane w projektowaniu i doskonaleniu programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz w jego realizacji.

1. Ocena kryterium 2 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1.

Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymaganiom określonym w przepisach prawa. Analiza spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego obejmuje posiadane tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich, a także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim, złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego ocenianego kierunku studiów oraz ich zatrudnienie Uczelni.

Minimum kadrowe powinno spełniać warunki określone w rozporządzeniu stanowiącym poz. 4 Załącznika nr 1 raportu. W związku z powyższym do minimum kadrowego kierunku *zarządzanie* prowadzonego na poziomie studiów I stopnia zalicza się 9 osób (3 z tytułami naukowymi lub stopniami naukowymi doktora habilitowanego i 6 ze stopniami doktora), gdyż posiadają zapewniający realizację programu studiów dorobek naukowy w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie dyscypliny naukowej, do której odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku, co stanowi spełnienie wymagań określonych w § 12 ust 1 rozporządzenia, o którym mowa w Załączniku nr 1 do raportu z wizytacji.

Osoby zaliczone do minimum kadrowego zostały zatrudnione w Uczelni (nie później niż od początku semestru studiów) w pełnym wymiarze czasu pracy, a zatem spełnione zostały wymagania określone w art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym oraz w § 13 ust. 1 rozporządzenia, o którym mowa powyżej oraz w.

Analiza obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe wykazała, iż wszyscy spełniają warunki określone w § 13 ust. 2 tego rozporządzenia.

W wyniku weryfikacji akt osobowych osób stanowiących minimum kadrowe stwierdza się, iż wszystkie teczki zawierają dokumentację poświadczającą uzyskanie stopni i tytułów naukowych. Dokumenty dotyczące nawiązania stosunku pracy (umowy o pracę) zawierają informacje o Uczelni, jako podstawowym miejscu pracy zgodnie z art. 119 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym.

W związku z analizą dokumentacji, a w szczególności oświadczeń o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego stwierdzono, iż osoby zgłoszone do minimum kadrowego spełniają także warunki określone w art. 112a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, co potwierdzają również dane zawarte w „Zintegrowanym systemie informacji o nauce i szkolnictwie wyższym POL-on”.

Oceniany kierunek *zarządzanie* został przyporządkowany do obszaru nauk społecznych, dziedziny nauk ekonomicznych, dyscyplin: nauki o zarządzaniu, ekonomia i finanse. Wśród zgłoszonych osób do minimum kadrowego dominują osoby z dorobkiem z nauk o zarządzaniu (8 osób), a tylko jedna z dyscypliny ekonomia. Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku powinien spełniać wymagania określone w § 17 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia określonego w poz. 4 Załącznika nr 1 raportu.

Na ocenianym kierunku studiuje 87 osób. Stosunek ten wynosi 1:10 (9:87) przy obowiązującym granicznym 1:120 – dla kierunków studiów w obszarze nauk społecznych, zatem wymagania w tym zakresie zostały spełnione.

2.2

Zajęcia dydaktyczne na kierunku „*zarządzanie*” prowadzą nauczyciele akademicy, którzy z jednej strony posiadają duże doświadczenie i duży dorobek badawczy w obszarze nauk ekonomicznych, w szczególności: nauk o zarządzaniu, ekonomii i finansów. Obszary prowadzonych przez nich badań są powiązane z kierunkowymi efektami kształcenia oraz z konkretnymi przedmiotami realizowanymi na kierunku. Doświadczenie zawodowe i wysokie kwalifikacje

dydaktyczne wykładowców połączone z ich dorobkiem naukowym właściwym dla wyżej wymienionych dyscyplin, pozwalają na osiągnięcie przez studentów zakładanych w programie efektów kształcenia. Powyższy wniosek potwierdzają realizowane granty badawcze ze środków NCN i NCBiR, np.: „Model, typologia i metody pomiaru systemów kontroli w publicznych szpitalach”, „Kultura jakości w polskich uczelniach wyższych”, „Bariery zmian organizacyjnych w kulturze polskich szpitali”.

Za ocenę kompetencji pracowników naukowo-dydaktycznych służącą osiągnięciu zakładanych w programie studiów efektów kształcenia i obsadę zajęć dydaktycznych, zgodnie z obowiązującą na Wydziale procedurą P-2, odpowiada Kierownik Zakładu w porozumieniu z Dziekanem Wydziału.

Kadra dydaktyczna Społecznej Akademii Nauk jest przygotowana do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Pracownicy prowadzący wsparcie w tej formie przechodzą coroczne, obowiązkowe, praktyczne szkolenia kończące się uzyskaniem wewnętrznego certyfikatu dopuszczającego wykładowcę do pracy w systemie e-learningowym. Każdorazowo w miarę potrzeb prowadzone są indywidualne szkolenia pracowników w czasie roku akademickiego w zakresie profesjonalnego prowadzenia i obsługi zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

2.3.

Kwestie związane z polityką kadrową są regulowane przez następujące procedury WSZJK:

- P-02 – Tworzenie i modyfikowanie programów kształcenia oraz obsada zajęć dydaktycznych,
- P-04 – Rozwój naukowy pracowników akademickich, udział w szkoleniach wewnętrznych oraz dokumentacja dotycząca rozwoju naukowego,
- P-05 – Ocena osiągnięć i nagradzanie pracowników akademickich oraz jednostek naukowo-dydaktycznych
- P-08 – Prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych,
- P-09 – Ocena jakości zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców dokonywana przez studentów,
- P-15 – Przeprowadzanie postępowań konkursowych na stanowiska nauczycieli akademickich.

Wdrożenie tych procedur pozwoliło m.in. na właściwą obsadę zajęć dydaktycznych, co z kolei umożliwia studentom osiągnięcie określonych w programie efektów kształcenia. Procedury określają m.in. tryb postępowania przy zatrudnianiu nauczycieli, ocenianiu ich osiągnięć zawodowych i nagradzaniu, zapewnianiu ich stałego rozwoju naukowego, itd.

Polityka kadrowa SAN uwzględnia zastosowanie strategii zarządzania zasobami ludzkimi łączącej system oceniania, motywowania i rozwoju pracowników. Jest zorientowana na zatrudnianie najlepszych kandydatów na nauczycieli, motywowanie nauczycieli do podnoszenia kwalifikacji i rozwoju ich kompetencji. System wspierający rozwój kadry naukowo-dydaktycznej opiera m.in. się na:

- finansowaniu publikacji w czasopiśmie i monografiach i udziału w konferencjach naukowych,
- umożliwieniu publikacji w czasopiśmie i monografiach afiliowanych przez SAN,
- finansowaniu projektów i grantów wewnętrznych,
- stypendiach naukowych.

Dla młodej kadry w ramach realizowanej w Uczelni polityki kadrowej prowadzone są doskonalące kursy pedagogiczne. Dodatkowo, pracownicy WZ SAN w Londynie mają możliwość korzystania z kursów języka angielskiego oraz szkoleń dydaktycznych organizowanych przez wykładowców Clark University. Tego typu szkolenia mają na celu wzbogacenie warsztatu pracy wykładowców.

Stałym elementem polityki kadrowej jest system okresowej oceny kadry, który obejmuje obszar naukowo-badawczy, dydaktyczno-wychowawczy, organizacyjny. Ocena dotyczy okresu 2 lub 4 ostatnich lat i jest dokonywana na podstawie ocen cząstkowych: ocena dorobku naukowego i dydaktycznego oraz zaangażowanie w sprawy organizacyjne Uczelni, wyniki przeprowadzonych hospitacji, wyniki oceny dokonywanej przez studentów. Ocena okresowa służy monitorowaniu rozwoju naukowego i zawodowego nauczycieli akademickich. Wyniki oceny okresowej nauczycieli akademickich są uwzględniane przez Kierownika Zakładu przy planowaniu obsady zajęć dydaktycznych, a przez Władze Wydziału i Uczelni – w polityce awansu.

Dodatkowym kryterium doboru kadry naukowo-dydaktycznej na Wydziale Zamiejscowym

SAN w Londynie jest również doświadczenie praktyczne w prowadzeniu działalności gospodarczej.

2.4

Pracownicy Wydziału Zamiejscowego SAN w Londynie prowadzą badania w obszarze nauk społecznych w dyscyplinach: nauk o zarządzaniu, ekonomii oraz finansów, które są skorelowane z programem kształcenia na kierunku „zarządzanie” oraz efektami kształcenia określonymi dla tego kierunku. Wyniki badań prezentowane są w krajowych i międzynarodowych publikacjach naukowych, w tym w artykułach publikowanych w recenzowanych czasopismach, m.in. w zeszytach naukowych „Przedsiębiorczość i Zarządzanie”, które są wydawane przez Wydawnictwo Społecznej Akademii Nauk. Są także przedstawiane na licznych konferencjach, m.in. na organizowanej przez Uczelnię cyklicznej konferencji naukowej „Zarządzanie Międzykulturowe”. Szczegółowe wyniki badań zostały zaprezentowane w Załączniku 1 do Raportu Samooceny wskazującym dorobek naukowy kadry dydaktycznej prowadzącej zajęcia dydaktyczne. Część własnych publikacji kadry jest wykorzystywana w trakcie zajęć dydaktycznych jako literatura podstawowa oraz uzupełniająca.

2.5

Zgodnie ze standardami jakości przyjętymi dla programów kształcenia w ich projektowaniu i doskonaleniu uwzględnia się najnowsze wyniki badań prezentowane w publikacjach z zakresu zarządzania, a także badania prowadzone przez własnych pracowników WZ SAN w Londynie. Wykorzystanie efektów badań naukowych znajduje odzwierciedlenie w treściach kształcenia realizowanych w ramach poszczególnych zajęć, ale również we wprowadzaniu przedmiotów z dziedzin rozwijanych przez pracowników. Przykładem może być wykorzystanie efektów badań dwóch nauczycieli akademickich t.j. w zakresie Marketingu relacji w przedmiocie o takiej nazwie czy w zakresie zarządzania procesami w przedmiocie Business Process Reengineering. Efekty badań naukowych prowadzonych przez kadrę kierunku znajdują także zastosowanie w procesie dydaktycznym do aktualizacji treści kształcenia, tematach prac dyplomowych i prac semestralnych studentów.

3.. Uzasadnienie

Reasumując, liczba i struktura kadry dydaktycznej zapewniają prawidłową realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku. Wszyscy zaliczeni do minimum kadrowego pracownicy posiadają dorobek naukowy w zakresie jednej z 3 dyscyplin nauk ekonomicznych, do których przypisano kierunkowe efekty kształcenia. Tematyka prowadzonych na Wydziale badań naukowych koncentruje się na zagadnieniach takich dyscyplin jak nauki o zarządzaniu, ekonomia ściśle związanych z zakładanymi efektami kształcenia, rezultaty badań wspierają proces dydaktyczny.

4. Zalecenia

Umiejscowienie dorobku naukowego, rozwój szerszej międzynarodowej współpracy naukowo-dydaktycznej, np. poprzez wykorzystanie kadry gościnnego Uniwersytetu Roehampton.

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia

3.1. Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, w przypadku, gdy w programie studiów na ocenianym kierunku praktyki te zostały uwzględnione.*

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem.*

1. Ocena kryterium 3 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1.

Władze Wydziału Zamiejscowego w Londynie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi od początku swego istnienia przywiązują dużą wagę do współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego i kulturalnego. Rozwijanie tej współpracy jest jednym z celów strategicznych Uczelni i Wydziału. W misji i strategii Wydziału za kluczowe działania strategiczne w tym zakresie uznaje się, między innymi,:

- wzmocnienie narzędzi komunikowania się Wydziału z interesariuszami zewnętrznymi,
- tworzenie nowych programów kształcenia odpowiadających zapotrzebowaniu na rynku pracy,
- systematyczne aktualizacje programów studiów tak by odpowiadały one zapotrzebowaniu na rynku pracy.

Różnorodność działań podejmowanych w tym obszarze pozwoliła na wypracowanie skutecznych mechanizmów w zakresie m. in. opracowywania koncepcji kształcenia, projektowania efektów kształcenia i ich zmian, weryfikacji i oceny stopnia ich realizacji czy organizacji praktyk zawodowych i skutkowało powołaniem Pełnomocnika Rektora ds. Pracodawców, który odpowiada m.in. za utrzymywanie kontaktu z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Innymi przedsięwzięciami w tej sferze aktywności Wydziału były:

- włączenie i aktywny udział interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu koncepcji kształcenia - poprzez ich prace w Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia,
- wykorzystywanie przedstawicieli pracodawców, menedżerów firm współpracujących z Wydziałem w realizację procesu dydaktycznego,
- współdziałanie z interesariuszami zewnętrznymi Wydziału w zakresie organizacji praktyk studenckich,
- opiniowanie, weryfikowanie i doskonalenie przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego efektów kształcenia odpowiednio do potrzeb otoczenia i oczekiwań pracodawców,
- weryfikacji efektów kształcenia uzyskanych w toku realizacji praktyk zawodowych.

Konieczność uwzględnienia realiów rynku pracy w tworzeniu programów kształcenia została podkreślona w ogólnouczelnianym Systemie Zarządzania Jakością Kształcenia oraz w zasadach wyznaczających tworzenie, weryfikację i doskonalenia programów kształcenia.

Wydział Zamiejscowy w Londynie współpracuje z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego. W tej współpracy, która jest zróżnicowana co do zakresu i form, identyfikuje się udział, między innymi, przedstawicieli następujących interesariuszy zewnętrznych:

- IC2 CCTV and Security Specialists UK Ltd, T/A IC2 (UK) Ltd, Burn Hill Business Centre, Provident Haus, Burrell Row, High Street, Beckenham BR3 1AT,
- Thomas Sabo (UK) Ltd of Studio 1, Battersea 2, 82 Silverthorne Road, London SW8 3HE,
- Posklub Polish Social and cultural Association Ltd 238-246 King Street, London,
- Moto Hospitality Limited, Head Office, PO Box 218, Toddington, Bedfordshire LU5 6QG,
- Top Accident Claims, 218 King Street W60RA London,
- Days Hotel, Lannagh Road, Castlebar, Mayo,
- International Automotive Components, IAC, Gorse Lane, Coleshill, B46 1JU,
- Novartis Pharmaceuticals UK Ltd, Frimley Business Mark, Frimley, Camberley, Surrey, GU16 7SR,
- Communication Hause, Springwood Drive, Braintree, Essex, CM7 2GB,
- dDnata Limited, Unit Radius Park, St Anthony's Way, Feltham, Middlesex TW14 ONG,
- Cleaning Limited, 335 Bourne Road, Pode Hole, Spalding, Lincolnshire PE11 3LW,
- Carluccio`s Ltd, 35 Rose Street, Covent Garden, London WC2E 9EB,
- Wm Morrison Supermarkets Plc, Hilmore Hause, Gain Lane, Bradford BD3 7DL,
- VEOLIA ES (UK) Limited, Camden Contract, Marsh Road, Alperton Lane, Wembley, Middlesex HA0 1ES,
- TNT Express Services, Sinclair Dr, Wellingborough NN8 6TZ, Wielka Brytania,
- M&S Construction Ltd, Krzysztof Misiak, 74 Lee Road, London,
- Vision Security Group Limited, 650 Pavilion Drive, Northampton Business Park, Narthampton NN4 7S,
- Cancer Research UK, 123A King Street, London,
- Sky Legal Air Claims Limited, 11 Herons Lea, Sheldon Avenue, London N6 4NB, United Kingdom,
- PREZZO, 28-29 Market Place Wes, Ripon, North Yorksihire, HG4 1BN,
- ASK Restaurants, LTD 2 Balcombe Street London, NW1 6NW,
- ISS HOUSE, 85B Doner Road, London ER 502,

- Partemps Recruitment Partnership Limited, Mariden Hall, Main Road, Maried, Warwickshire, CV7 7PT,
- ASK Restaurants, LTD 2 Balcombe Street London, NW1 6NW,
- DAU Dreaxlmaier Automotive UK Ltd., 111 Hollymoor Way, Great Park, Rubery, Birmingham B31 5HE,
- SP Group Limited, Hedeera Road, Ravensbank Business Park, Redditch, Worcestershire, B98 9EY,
- W&P Waterproofing Ltd., 19 Park Lodge, 74 Wimbledon Park Road, London.

Zespół Oceniający spotkał się także z przedstawicielami władz Wydziału, w tym z jego Dziekanem. Na podstawie informacji pozyskanych w jego toku stwierdzono, że program kształcenia na kierunku *zarządzanie* realizowany na Wydziale Zamiejscowym SAN w Londynie został zaopiniowany przez następujących interesariuszy zewnętrznych: Poland Medical, M&S Construction Ltd, Top Accident Claims, W&P Waterproofing, Training Company, K&Z Personal Advisor.

Przedstawione podczas wizytacji protokoły ze spotkań z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych dają podstawę do stwierdzenia, że interesariusze zgłaszali, między innymi, następujące wnioski:

- wzbogacenie treści dla takich przedmiotów, jak np. Zarządzanie zasobami ludzkimi, Zarządzanie w sektorze publicznym, Zarządzanie łańcuchem dostaw, Strategie marketingowe, Rachunek kosztów,
- wprowadzenie warsztatów jako formy realizacji zajęć o charakterze praktycznym dla przedmiotów: Administrowania kadrami, Tworzenie przekazów reklamowych, Rachunkowość małych i średnich firm, Finansowa ocena projektów inwestycyjnych, Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa, Metody kalkulacji kosztów, Metody rachunkowości,
- wprowadzenie do programu kształcenia przedmiotów opartych o wsparcie informatyczne działalności przedsiębiorstwa – do przedmiotu „Informatyczne systemy zarządzania” wprowadzono oprogramowanie: "Internetowy system obsługi firmy" (system ERP, Enterprise Resources Planning), "ExpertWMS" (system WMS, Warehouse Management System).

Z informacji pozyskanych od Władz Wydziału, a także z rozmów z nauczycielami akademickimi wynika, że z wieloma instytucjami i organizacjami utrzymywany jest kontakt w trybie roboczym. Taka współpraca nie ma wymiaru sformalizowanego, ale pozwala zebrać istotne opinie o zatrudnianych absolwentach, ich kompetencjach, a także oczekiwaniach w zakresie wizji przyszłego absolwenta.

Podsumowując powyższe można stwierdzić, że współpraca z interesariuszami zewnętrznymi ma wieloaspektowy charakter, jest utrwalona, w istotnej części sformalizowana, przynosi obopólną korzyść i dobrze rokuje na przyszłość.

3.2.

Wydział nie prowadzi tej formy kształcenia.

3. Uzasadnienie oceny

Wydział Zamiejscowy w Londynie Społecznej Akademii Nauk w Łodzi współpracuje z otoczeniem społecznym i gospodarczym o polonijnym pochodzeniu. Zakres współpracy jest zróżnicowany i obejmuje nie tylko formułowanie efektów kształcenia czy ich weryfikację, ale również działania prowadzące się do doskonalenia planów i programów kształcenia, organizacji praktyk studenckich oraz włączania interesariuszy w realizację procesu kształcenia.

4. Zalecenia

Zwiększyć zakres współpracy z brytyjskimi firmami.

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia, a także prowadzenie badań naukowych

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, tj. liczby studentów oraz do prowadzonych badań naukowych. Jednostka zapewnia studentom dostęp do laboratoriów w celu wykonywania zadań wynikających z programu studiów oraz udziału w badaniach.*

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów

bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki.*

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwi studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów

1. Ocena kryterium 4 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1.

Wydział Zamiejscowy w Londynie wynajmuje pomieszczenia od Uniwersytetem Roehampton na podstawie stosownych umów. Umowy te od 2013 roku są cyklicznie aneksowane, zgodnie z potrzebami Społecznej Akademii Nauk, ilość wynajmowanych sal i sprzętu wynika z liczby studentów i grup ćwiczeniowych.

Pomieszczenia dydaktyczne 4 kolegiów - Digby Stuart, Froebel, Southlands i Whitelands są standardowo wyposażone w rzutniki i sprzęt audiowizualny. Studenci mają także do dyspozycji odpowiednie zaplecze socjalne: barek, szatnię i parkingi dla samochodów. Na potrzeby Wydziału Zamiejscowego Społecznej Akademii Nauk w Londynie przeznaczone zostały pomieszczenia o łącznej powierzchni ponad 2000 m². Sale dydaktyczne zlokalizowane są na czterech kondygnacjach w nowoczesnym budynku dydaktycznym Duchesne Building. Każda z sal wyposażona jest w: rzutnik podwieszany pod sufitem, nagłośnienie, automatycznie opuszczany ekran projektowy, wielofunkcyjne stanowisko pracy dla nauczyciela akademickiego (DVD, komputer, dostęp do Internetu, magnetowid itp.), tablice do pisania oraz tablica typu flipchart, rzutnik na folie. Budynek Duchesne Building wyposażony jest w przestronne ciągi komunikacyjne, udogodnienia dla osób niepełnosprawnych. Aby zapewnić bezpieczeństwo studentom w każdej z sal oraz w całym kampusie zainstalowane są kamery, poprzez które ochrona obiektu monitoruje stan bezpieczeństwa.

Laboratoria komputerowe na Wydziale Zamiejscowym w Londynie wyposażone są w system operacyjny Windows 7, pakiet MS Office i posiadają wysokiej klasy infrastrukturę sieciową z dostępem do szerokopasmowego Internetu. Studenci w Wydziale Zamiejscowym w Londynie mają możliwość korzystania z oprogramowania: NetBeans lub Eclipse ISOF system klasy ERP. ISOF jest zaawansowanym systemem zapewniającym pełną obsługę firm dowolnej branży. Obejmuje wszystkie, standardowe obszary funkcjonowania każdej firmy, takie jak: Zamówienia, Sprzedaż, Magazyny, Rachunkowość. Zawiera jednocześnie obsługę szeregu najnowszych technologii biznesowych stosowanych w oprogramowaniu dla przedsiębiorstw: CRM, DMS, Logistykę czy Portale Zamówieniowy, Serwisowy i Dokumentowy. ISOF umożliwia dostęp do informacji z dowolnego miejsca, o dowolnej porze z wykorzystaniem Internetu (poprzez łącze stałe lub mobilne). Nie ma potrzeby instalowania oprogramowania na stacjach roboczych, a praca odbywa się poprzez przeglądarkę internetową, co znacznie redukuje koszty serwisu i ułatwia użytkowanie.

Każdy ze studentów ma dostęp do licencji oprogramowania firmy Microsoft dzięki współpracy Uczelni w ramach MSDN Academic Alliance.

Studenci kierunku Zarządzanie WZ SAN w Londynie mają dostęp do dobrej infrastruktury dydaktycznej i naukowej, która jest w pełni przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Pewne utrudnienia studenci z niepełnosprawnościami mogą napotkać w dziekanacie i bibliotece, które są umiejscowione w budynku z dużą liczbą utrudnień, szczególnie dla osób z upośledzeniem narządów ruchu.

4.2

W zasobach bibliotecznych Wydziału Zamiejscowego SAN w Londynie znajduje się ponad 600 publikacji literatury książkowej z obszaru nauk ekonomicznych i społecznych. Zbiory są na bieżąco uzupełniana o najnowsze, dostępne na rynku wydania. W zasobach bibliotecznych znajdują się również czasopisma, np.: Organizacja i Kierowanie. Studenci WZ SAN w Londynie mogą skorzystać z kącika czytelniczego, wyposażonego w dostęp do Internetu (możliwość korzystania z

bezpłatnego dostępu do witryny i-Buk). Stacjonarna biblioteka WZ SAN w Londynie czynna jest codziennie w godzinach funkcjonowania Biura Obsługi Studenta.

Studenci uczestniczący w zajęciach dydaktycznych prowadzonych na Wydziale Zamiejscowym w Londynie mogą korzystać na miejscu z księgozbioru Biblioteki Roehampton University (zlokalizowanej w tym samym kampusie co sale dydaktyczne). Mają dostęp on-line do biblioteki Clark University (gdzie mają możliwość przeglądania zarówno czasopism, jak i prac zwartych) oraz do informacji naukowo-technicznej i całej wiedzy zgromadzonej w sieci Internet i uczelnianej sieci komputerowej. W celu zapewnienia studentom i pracownikom dostępu do różnorodnych zbiorów on-line, Uczelnia przystąpiła także do projektu eIFL Direct, IBUK, WBN. Zapewniając studentom dostęp do bogatej oferty WBN, daje im się możliwość korzystania z polskich i zagranicznych baz bibliograficznych, abstraktowych i pełnotekstowych (Elsevier, Nature i Science, Scopus, Springer, Web of Science, Wiley, Ebsco). Studenci WZ SAN w Londynie mają również zapewniony dostęp do pełnego księgozbioru PWN i-buk w kategorii nauk ekonomicznych. Studenci Społecznej Akademii Nauk w Londynie mogą logować się w Bibliotece Uczelnianej i bezpośrednio korzystać z udostępnionych zasobów ibuk. Każdy ze studentów SAN może korzystać z wyżej wymienionych bibliotek w domu. Dostęp do uczelnianych zasobów sieciowych, e-bibliotek spoza Intranetu (sieć wewnątrzuczelniana) jest możliwa dzięki zakupionemu i wdrożonemu przez dział IT SAN systemowi HAN - Hidden Automatic Navigator.

Dodatkowo, studenci mogą korzystać ze strony Wydawnictwa SAN, na której mają otwarty dostęp do wydanych własnych publikacji, m.in. do wszystkich numerów czasopisma „Przedsiębiorczość i Zarządzanie” (które od 2004 roku znajduje się na ministerialnej liście czasopism punktowanych, obecnie posiada 8 punktów) oraz wybranych monografii.

Studenci podczas spotkania z Zespołem Wizytującym PKA podkreślili, że są zadowoleni z działalności biblioteki, choć nie wszystkie pozycje wymagane w sylabusach są dostępne od razu – choć uczelnia zapewnia możliwość bieżącego uzupełniania zasobów, w ramach przesyłek z biblioteki w Polsce, na żądanie studentów. Studenci pozytywnie oceniają dostęp do wirtualnej biblioteki IBUK.

4.3.

W ramach wsparcia procesu dydaktycznego studenci mają możliwość wykorzystania nowoczesnej platformy e-learningowej. Dzięki zastosowaniu optymalnych rozwiązań informatycznych i komunikacyjnych (ICT) studenci mają możliwość korzystania z nowoczesnej, wygodnej i elastycznej formy wsparcia studiowania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Wykładowcy oraz studenci posiadają indywidualne, spersonalizowane konta w systemie e-learningowym, co pozwala na swobodną i bezpieczną komunikację z wykładowcami oraz między studentami w ramach systemu, jak również monitorowanie i ocenę postępów pracy studentów. Dla studentów w systemie e-learningowym SAN dostępne są zajęcia wykładowe, ćwiczenia, testy próbne, dodatkowe materiały dydaktyczne (w tym multimedialne), dostęp do biblioteki online i-Buk oraz szkolenia. Zastosowane narzędzia e-learningowe w zakresie kontaktu asynchronicznego, to fora tematyczne, foldery zwrotne, foldery z materiałami dydaktycznymi, testy oraz komunikator wewnętrzny, a w zakresie kontaktu synchronicznego – czaty. Innowacyjne rozwiązania e-learningowe wdrożone w SAN pozwalają studentom na efektywne studiowanie ponieważ sami decydują, w którym momencie przystępują do zajęć na platformie. Wsparcie systemem e-learningowym jest prowadzone przez doświadczonych nauczycieli akademickich, którzy uzyskują kompetencje do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość poprzez program szkoleń i certyfikacji.

3. Uzasadnienie

Wykorzystywana infrastruktura Wydziału jest nowoczesna, sale wyposażone są w wysokiej klasy sprzęt audiowizualny. Studenci mają dostęp do podręcznego księgozbioru, ale szerokie zasoby elektroniczne udostępniane przez i-buk rekompensują w pełni podręczny księgozbiór biblioteki WZ w Londynie. Wszystkie bazy danych udostępniane w macierzystej uczelni w Łodzi są dostępne dla studentów WZ w Londynie. Posiadane i udostępniane zasoby studentom są wykorzystywane w dydaktyce i badaniach naukowych – w procesie pisania prac dyplomowych.

4. Zalecenia

Zwiększyć liczebność pozycji podręcznikowych w podręcznym księgozborze bibliotecznym na

Wydziale Zamiejscowym w Londynie.

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się, prowadzenia badań i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc naukowa, dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów, poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności badawczych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach.*

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową oraz nawiązywanie kontaktów ze środowiskiem naukowym.*

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach ze środowiskiem akademickim, z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności, współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku.*

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena kryterium 5 – w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1.

Studenci na spotkaniu z członkiem Zespołu Oceniającego PKA podkreślili wysoką jakość obsługi naukowej i dydaktycznej. W ocenie osób, które uczestniczyły w spotkaniu z Zespołem Oceniającym PKA jakość obsługi administracyjnej procesu kształcenia stoi na najwyższym poziomie. W ich opinii godziny pracy Dziekanatu są odpowiednie, zaś wiedza i umiejętności pracowników pomagają w rozwiązaniu wszelkich problemów formalno-prawnych studentów. Studenci dostrzegają wsparcie, tak przy okazji rozwiązywania problemów studenckich, związanych ze studiowaniem, jak i ze sprawami socjalno-bytowymi. Wszystkie niezbędne informacje znajdują się na stronie internetowej Społecznej Akademii Nauk oraz w systemie Wirtualny Dziekanat. Wykładowcy są dla nich dostępni na konsultacjach oraz za pośrednictwem poczty elektronicznej, czasem również telefonicznie. Co warto podkreślić studenci wskazują na ich dostępność pomimo odległości, jaka dzieli ich od Polski. Na kierunku Zarządzanie istnieje dobra praktyka swobodnego doboru opiekunów, co zasadniczo umożliwia możliwość swobodnego wyboru tematu pracy. Uczelnia podejmuje działania mające na celu przekazanie swoim studentom wartości motywujące ich do osiągnięcia lepszych efektów kształcenia oraz wspierające krzewienie polskiej tożsamości i kultury. Czują wsparcie uczelni oraz doceniają jej prestiż. Przejrzyste kryteria dostępu do pomocy materialnej pomagają w osiągnięciu lepszych efektów kształcenia i ich skuteczności. Programy opieki materialnej i socjalnej na WZ SAN w Londynie są oferowane w zakresie gwarantowanym przez ustawę Prawo o szkolnictwie wyższym, choć warto zastanowić się nad zmianą w §10 punkcie 4. Obecny przepis zakłada możliwość, w której osoba zgłaszająca się po 20 października danego roku akademickiego może nie otrzymać stypendium socjalnego, przez wcześniejsze rozdysponowanie środków. Warto zaznaczyć, że minimalny dochód, poniżej którego stypendium należy się bezwzględnie jest kwota 668,2 zł, co jest gwarantowane przez art. 179., ust. 3. ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Warto wypracować nowe przepisy zakładające konieczność wypłacania świadczenia bezwzględnie, poniżej tej rewaloryzowanej kwoty. Warto rozważyć również zmianę w przypadku kryteriów dotyczących stypendium rektora dla najlepszych studentów – w myśl obecnie obowiązujących przepisów istnieje zagrożenie niewłaściwego rozszerzenia katalogu osiągnięć branych pod uwagę przy okazji punktacji. Szczegółowe zasady przyznawania stypendium rektora dla najlepszych studentów zakładają uwzględnienie osiągnięć artystycznych/dziennikarskich/medialnych. Kategorie dziennikarska i medialna noszą znamiona niewłaściwego rozszerzenia katalogu i w opinii studentów powinny zostać

zmienione. Warto zaznaczyć dobrą praktykę przy okazji rozdysponowywania zapomóg losowych, które tak w przypadku pozytywnej, jak i negatywnej decyzji uzyskują szerokie uzasadnienie. Informacje na temat świadczeń pomocy materialnej oraz sposobu w jaki student może się o nie ubiegać jest przedstawiana na stronie internetowej Uczelni. W opinii studentów praca Komisji Stypendialnych i administracji wspiera studentów w procesie uzyskania stypendiów, wskazuje i pomaga uzupełnić braki w dokumentacji oraz służy radą. System przyznawania świadczeń jest przejrzysty i dobrze zorganizowany, dzięki czemu pomoc trafia do studentów w terminach, które sami uznają za optymalne, tj. stypendium socjalne w kolejnym miesiącu po złożeniu wniosku, zaś jeżeli chodzi o stypendium rektora dla najlepszych studentów do grudnia roku, w którym złożono wniosek. Taki stan rzeczy potwierdzają wydane decyzje administracyjne, znajdujące się w teczkach osobowych studentów. Wysokość i tryb wypłacania świadczeń ustala Rektor w porozumieniu z samorządem studenckim, co potwierdza dokumentacja oraz spotkanie z przedstawicielami samorządu.

5.2.

Spółeczna Akademia Nauk oferuje studentom możliwość odbywania praktyk w ramach programu Erasmus+ SMP (Student Mobility Placements) oraz w ramach programu wymian międzynarodowych w krótko i długoterminowych w ramach tego programu. Studenci podczas spotkania z Zespołem Oceniającym PKA podkreślili, że w przypadku ich Wydziału system wymian międzyuczelnianych i międzynarodowych nie jest wykorzystany w pełni z uwagi na zobowiązania rodzinne i zawodowe studentów w Wielkiej Brytanii. Uczelnia nie promuje odpowiednio programów staży i praktyk międzynarodowych. Studenci obecni na spotkaniu, byli zainteresowani ofertą staży i praktyk w ramach programu Erasmus+, choć SAN nie promuje tych rozwiązań.

5.3.

Studenci poprawnie ocenili sposób doboru instytucji, w których odbywają się praktyki. Podobnie pozytywnie odnieśli się do zdobywania efektów kształcenia założonych dla praktyk. Warto jednak zaznaczyć, że 100% studentów zatwierdza praktyki na podstawie własnej działalności gospodarczej lub dotychczasowej kariery zawodowej. Uczelnia oferuje staże, praktyki i prace za pomocą serwisu Minerwa.edu, który stanowi bazę ofert – trudno jednak w ramach tego systemu zweryfikować, kto, dlaczego i z jakim skutkiem podejmuje się aktywności zawodowej.

Warto zastanowić się nad nowym systemem zaliczania praktyk, który w pełniejszy sposób będzie weryfikował zdobyte umiejętności i kompetencje, zapisane w ramach efektów kształcenia przewidzianych dla praktyk. Obecny system nie daje pełnej gwarancji realności potwierdzenia kompetencji.

5.4.

Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia. Budynek dydaktyczny są w pełni dostosowane, za wyjątkiem kilku pomieszczeń biblioteki, zaś w przypadku zajęć możliwe jest zindywidualizowanie procesu kształcenia.

5.5.

Studenci podczas spotkania z przedstawicielem zespołu oceniającego wrzili satysfakcję z systemu opieki naukowo-dydaktycznej oraz materialnej. Administracja jest określana jako przyjazna studentowi. Pracownicy administracji są odbierani jako osoby pracowite i chętne do pomocy. Rola starostów lat i samorządu studenckiego jest w kwestii rozwiązywania problemów wskazywana jako element bliskiego planu, z którego studenci chętnie korzystają. Na Uczelni wszelkie informacje dotyczące procesu kształcenia na kierunku są udostępniane studentom i kandydatom na studia. Dokumenty są aktualne i sumiennie publikowane. Uczelnia gwarantuje także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów za pomocą.

3. Uzasadnienie

Jakość obsługi naukowej i dydaktycznej należy ocenić jako dobrą. Nauczyciele akademicy są dostępni dla studentów, podobnie jak pracownicy administracji. Programy opieki materialnej i socjalnej WZ SAN w Londynie jest dobrze oceniany przez studentów, choć zawiera uchybienia.

Uczelnia oferuje pakiet związany z mobilnością studentów. Niestety nie cieszy się on szerokim zainteresowaniem ze strony studentów.

Jednostka nie wspiera studentów w procesie odbywania praktyk, ponieważ większość praktyk zaliczana jest na podstawie własnej działalności gospodarczej lub pracy zawodowej.

Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia, dostęp do biblioteki jest utrudniony.

Podsumowując, studenci podczas spotkania z przedstawicielem zespołu oceniającego wrazili satysfakcję z systemu opieki naukowo-dydaktycznej oraz materialnej.

4. Zalecenia

Brak.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu:*

6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, *

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, *

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, *

6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, *

6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena kryterium 6 - w pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

6.1.

W Społecznej Akademii Nauk w Łodzi funkcjonuje system zarządzania jakością kształcenia. Pierwsze działania w tym zakresie miały miejsce w 2003 r., w roku 2015 natomiast zmodyfikowano cele, podmioty i zadania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia. Wszystkie obszary oraz wynikające z systemu harmonogramy realizacji działań, ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za ich wdrożenie są w Uczelni dokumentowane. Analiza treści Uchwał Senatu pozwala na stwierdzenie, że przyjęty na jej podstawie WSZJK zawiera podstawowe elementy wymagane dla tego typu instrumentów doskonalenia jakości kształcenia. Uchwały określają strukturę Wewnętrznego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia, jego zadania dotyczące zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia oraz procedury, poprzez które realizuje się przyjęte zadania Systemu. Rozwiązania

te dotyczą zarówno całej Uczelni, jak i jej poszczególnych Wydziałów. Nadzór nad wdrożeniem i funkcjonowaniem Systemu sprawuje Rektor, na poziomie Wydziału – Dziekan.

Dla realizacji zadań wynikających z Systemu została powołana Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia (UKJK), której przewodniczy Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia w składzie której znajdują się 3 przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych), Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia (WKPJK), Dział Jakości Kształcenia (wyspecjalizowana jednostka centralna, która pełni funkcję koordynującą działania realizowane w ramach WSZJK na każdym z Wydziałów). W ramach obowiązującego na Wydziale WSZJK zapewniono stały przepływ informacji pomiędzy tymi jednostkami. System przewiduje także działania realizowane wspólnie przez Komisję Wydziałową, Komisję Uczelnianą i Dział Jakości Kształcenia.

Treść Uchwały Senatu określa podstawowe zasady funkcjonowania WSZJK w Uczelni i w jej podstawowych jednostkach organizacyjnych. Przywołane w Uchwale z 2015 r. obszary jakości stanowią uszczegółowione narzędzie kształtowania kultury jakości w całej Szkole oraz jej jednostkach. Obecnie opracowano 18 procedur dla kluczowych zadań oraz wzory dokumentów. Są to następujące procedury: nabór kandydatów na studia (P-01), tworzenie i modyfikowanie programów kształcenia oraz obsada zajęć dydaktycznych (P-02), opracowanie materiałów dydaktycznych (P-03), rozwój naukowy pracowników akademickich, udział w szkoleniach wewnętrznych oraz dokumentacja dotycząca rozwoju naukowego (P-04), ocena osiągnięć i nagradzanie pracowników akademickich oraz jednostek naukowo-dydaktycznych (P-05), organizacja, warunki technodydaktyczne i realizacja procesu kształcenia (P-06), ocena warunków technodydaktycznych, obsługi administracyjnej oraz organizacji procesu kształcenia dokonywana przez studentów (P-07), prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych (P-08), ocena jakości zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców dokonywana przez studentów tzn. Ankietyzacja (P-09), określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia (P-10), realizacja praktyk studenckich (P-11), weryfikacja jakości prac dyplomowych (P-12), śledzenie losów zawodowych absolwentów i zasady monitorowania rynku pracy (P-13), weryfikacja, modyfikacja i doskonalenia WSZJK (P-14), przeprowadzanie postępowań konkursowych na stanowiska nauczycieli akademickich (P-15), przeprowadzanie postępowania w sprawie skarg i wniosków zgłaszanych przez studentów (P-16), przeprowadzanie postępowania w sprawie skarg i wniosków zgłaszanych przez pracowników (P-17) oraz gromadzenie informacji i wykorzystanie danych uzyskanych w wyniku badania jakości kształcenia (P-18).

Dla efektywnego funkcjonowania WSZJK istotne znaczenie mają opracowywane przez Dział Jakości Kształcenia: raport ewaluacyjny – ocena zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców (Londyn 2013/2014; 2015/2015), ocena bazy dydaktycznej, administracji i organizacji procesu kształcenia – Wydział Zamiejscowy w Londynie – 2013/2014; 2014/2015) oraz sporządzana co roku informacja Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia o realizacji najważniejszych obszarów obejmujących proces kształcenia, w szczególności wyniki oceny zajęć przez studentów oraz ocena osiągniętych efektów kształcenia każdego przedmiotu przez prowadzących zajęcia.

Działania zmierzające do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia na kierunku *zarządzanie* zostały oparte na szczegółowo opisanych w Wydziałowym Systemie Zarządzania Jakością Kształcenia 18 procedurach, w tym m.in. procedurze weryfikacji, modyfikacji i doskonalenia WSZJK (procedura P-14), a więc mającej kluczowe znaczenie dla skutecznego funkcjonowania systemu.

Zakres zadań, uprawnień i odpowiedzialności tych jednostek jest spójny. Przejrzysty jest proces podejmowania decyzji w sprawach związanych z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu kształcenia, w tym osiągniętych przez studentów efektów kształcenia.

Analiza i ocena całej dokumentacji związanej z monitorowaniem, oceną i doskonaleniem jakości programu i procesu kształcenia, w tym dokumentacji Dziekana Wydziału, informacji pozyskanych w toku spotkań z pracownikami prowadzącymi zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku studiów, Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, prac przejściowych oraz prac dyplomowych potwierdza, że wyniki corocznej oceny stopnia osiągnięcia efektów kształcenia są wykorzystywane do doskonalenia procesu kształcenia zmierzającego do ich osiągnięcia.

Określone wyżej różne formy działań podporządkowanych doskonaleniu zakładanych efektów kształcenia, co wynika z oceny przedłożonej dokumentacji, charakteryzuje systematyczność. W realizacji przeglądów programów kształcenia i podejmowanych działań doskonalących uczestniczą, zgodnie z zakresem swojego działania, wymienione wcześniej jednostki tworzące strukturę

zarządzania procesem dydaktycznym.

6.1.1.

Proces projektowania efektów kształcenia związanych z tworzeniem nowych kierunków studiów, specjalności, ewentualnych zmian i modyfikacji już realizowanych specjalności, a także udział w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych jest regulowany przez WSZJK. Określają go procedury: P-02 (*Tworzenie i modyfikowanie programów kształcenia oraz obsada zajęć dydaktycznych*) oraz P-10 (*Określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiągniętych przez studentów efektów kształcenia*), a także P-13 (*Sledzenie losów zawodowych absolwentów i zasady monitorowania rynku pracy*). Zgodnie z tymi procedurami w opracowaniu koncepcji kształcenia lub wprowadzaniu w niej modyfikacji uwzględnia się m.in.: wytyczne Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, wyniki badań rynku pracy i konsultacji z pracodawcami, sugestie studentów zgłaszane poprzez Samorząd Studencki, wnioski z wyników badań i analiz prowadzonych w ramach badania jakości kształcenia, rekomendacje interesariuszy zewnętrznych zaangażowanych w tworzenie i doskonalenia programów kształcenia. Analiza przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji pozwala na stwierdzenie, iż w opracowaniu koncepcji kształcenia na ocenianym kierunku, uwzględniono konsultacje z przedstawicielami środowiska zewnętrznego oraz wewnętrznego. Zostali oni zaangażowani w te działania w sposób systemowy i sformalizowany. Interesariusze zewnętrzni (przedstawiciele pracodawców) zostali włączeni w proces projektowania efektów kształcenia (w sposób nieformalny) poprzez udział w pracach Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia.

Przedstawione podczas wizytacji sprawozdania ze spotkań Komisji potwierdzają, że ich opinie o programie kształcenia zostały wykorzystywane do modyfikacji tych programów, jak np.

wzbogacono treści kształcenia dla przedmiotów *Zarządzanie zasobami ludzkimi, Zarządzanie w sektorze publicznym, Metody doboru personelu, Zarządzanie łańcuchem dostaw, Strategie marketingowe, Rachunek kosztów,*

wprowadzono warsztaty jako formy realizacji zajęć o charakterze praktycznym dla przedmiotów: *Administrowania kadrami, Tworzenie przekazów reklamowych, Rachunkowość małych i średnich firm, Finansowa ocena projektów inwestycyjnych, Zarządzanie wartością przedsiębiorstwa, Metody kalkulacji kosztów, Metody rachunkowości.*

Natomiast w wyniku konsultacji ze studentami:

zwiększono liczbę godzin realizowanych w bezpośrednim kontakcie z nauczycielem akademickim poprzez dodanie ćwiczeń (oprócz wykładów) z następujących przedmiotów *Rachunkowość finansowa, Zarządzanie logistyczne,*

zmodyfikowano treści przedmiotowe dla Lektoratu z języka angielskiego i uwzględniono bardziej zaawansowany materiał gramatyczny i zagadnienia z *Business English.*

W czasie wizytacji przedstawiono podpisane przez przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych opinie dotyczące opracowanego programu kształcenia. Programy kształcenia opiniuje również Samorząd Studencki, co zostało potwierdzone stosowną dokumentacją.

W czasie wizytacji, w oparciu o przedstawione dokumenty, tj. protokoły z posiedzeń Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, stwierdzono, że Komisja ta, uwzględniając analizy dotyczące efektów kształcenia oraz wnioski studentów i przedstawicieli pracodawców, wprowadza istotne zmiany mające na celu doskonalenie programu kształcenia. Z przedstawionych Zespołowi Oceniającemu materiałów wynika, że WSZJK jest w pełni przydatny do badania zgodności programu z założonymi efektami kształcenia oraz efektywny w zakresie doskonalenia tego programu.

W procesie projektowania efektów uczestniczą również cyklicznie absolwenci SAN – Wydziału Zamiejscowego w Londynie poprzez udział w badaniu losów zawodowych absolwentów, co reguluje procedura P-13, która przewiduje weryfikację efektów kształcenia na podstawie opinii sformułowanych przez absolwentów w badaniu ich losów zawodowych. Absolwenci, jako interesariusze zewnętrzni, mają możliwość dokonania oceny efektów kształcenia pod względem nabytej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz ich przydatności na rynku pracy, a zatem sformułowane opinie służą procesowi dokonywania ich zmian. Ich opinie o programie kształcenia są również wykorzystywane do modyfikacji tych programów.

Jak wynika z rozmów przeprowadzonych z władzami Wydziału, Wydziałowej Komisji ds.

Programowych i Jakości Kształcenia, a także dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji, udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych w procesie projektowania efektów kształcenia i ich zmian jest zapewniony. Potwierdzeniem powyższego jest włączenie interesariuszy do prac nad efektami kształcenia w Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, której członkowie jako interesariusze wewnętrzni (studenci, nauczyciele akademicy ocenianego kierunku) i zewnętrzni (pracodawcy) uczestniczą w tworzeniu lub zmianach programu kształcenia, w tym kierunkowych efektów kształcenia, omówieniu sposobów ich realizacji i weryfikacji w ramach poszczególnych przedmiotów. Efekty kształcenia są projektowane z uwzględnieniem oczekiwań rynku pracy.

Ocena efektów kształcenia oraz przedmiotów kształcenia prowadzi do ich zmian. Identyfikuje się udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, którzy mają wpływ na kształtowanie efektów kształcenia. Efekty kształcenia są także projektowane z uwzględnieniem oczekiwań londyńskiego rynku pracy, co została potwierdzone w udostępnionej w czasie wizytacji dokumentacji, m.in. sprawozdaniach ze spotkań Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, a także rozmów z Dziekanem Wydziału oraz w dokumentacji z posiedzeń Rady Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia.

6.1.2.

Podstawą monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia jest procedura P-10 (*Określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia*).

Nauczyciele akademicy prowadzący zajęcia dydaktyczne są zobowiązani do monitorowania stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia (określonych w sylabusach przedmiotów zgodnie z metodami w nim określonymi) na podstawie *Kwestionariusza weryfikacji efektów kształcenia* w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Monitorowaniu podlega również stopień osiągnięcia założonych efektów kształcenia określonych dla praktyk zawodowych, za realizację których odpowiada Opiekun Praktyk. Sposób monitorowania osiągnięcia efektów kształcenia przypisanych praktykom zawodowym jest określony w Regulaminie Praktyk oraz procedurze P-11 (*Realizacja praktyk studenckich*).

Monitorowaniu stopnia osiągnięcia efektów kształcenia w procesie dyplomowania służą regulacje zawarte w Zasadach Dyplomowania i Regulaminie Studiów. Ich celem jest zapewnienie właściwej jakości prac dyplomowych, w tym zasad przygotowania i przyjęcia pracy dyplomowej/końcowej, kryteriów oceny tej pracy, jej wymagań formalnych oraz przebiegu egzaminu dyplomowego. Tematy prac dyplomowych są zatwierdzane przez Radę Wydziału. Do sprawdzenia poprawności pracy dyplomowej wykorzystuje się system antyplagiatowy, której podlegają wszystkie prace. Na Wydziale wdrożono także procedurę weryfikacji jakości prac dyplomowych (procedura P-12), w ramach której dokonuje się monitorowania merytorycznej i/lub formalnej poprawności losowo wybranych prac dyplomowych (po ich obronach). Raz w roku Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia dokonuje analizy losowo wybranych prac dyplomowych, zarówno pod względem spełnienia wymogów merytorycznych, jak i formalnych. Prace oceniane są pod kątem zgodności tematu, celów i struktury z efektami kształcenia określonymi dla kierunku. Wnioski z analizy jakości prac dyplomowych są wykorzystywane do opracowywania działań naprawczych, których wdrożenie ma na celu zapewnienie spełnienia przez prace dyplomowe przyjętych standardów jakości.

Monitorowaniu stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia służą również:

- badania dotyczące wiedzy studentów na temat efektów kształcenia i ich realizacji (w którym pytania dotyczą m.in. osiąganych przez studentów efektów kształcenia)
- hospitacji zajęć dydaktycznych, w ramach których oceniana jest m. in. zgodność tematyki prowadzonych zajęć dydaktycznych z sylabusem/kartą przedmiotu i założonymi efektami kształcenia, a także
- monitorowanie losów zawodowych absolwentów, którego celem jest uzyskanie informacji o przydatności osiągniętych przez nich efektów kształcenia na rynku pracy.

Proces monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia obejmuje wszystkie rodzaje zajęć i każdy etap kształcenia. W jego ramach dokonuje się analizy rozkładu ocen, w tym ocen z egzaminów. Analizy zawierają również stosowne rekomendacje i zalecenia. Zespół oceniający PKA zapoznał się ze sprawozdaniami nauczycieli akademickich odpowiedzialnych za monitorowanie stopnia

osiągania zakładanych efektów kształcenia, informacjami o bieżącym poziomie osiągnięcia tych efektów, a także z zawartymi w tych sprawozdaniach rekomendacjami.

Monitorowanie stopnia osiągnięcia efektów kształcenia jest realizowane przez wszystkie podmioty zajmujące się oceną i doskonaleniem efektów kształcenia wskazane w WSZJK. Monitorowanie, ocena i analiza zakładanych efektów kształcenia oraz programów jest prowadzone w ciągu roku akademickiego, a ich efektem jest doskonalenie programów kształcenia, co znajduje odzwierciedlenie w sprawozdaniach Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia.

6.1.3.

Proces weryfikacji stopnia osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia dotyczy wszystkich efektów kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i jest regulowany przez obowiązującą w ramach WSZJK procedurę P-10 (*Określenie efektów kształcenia, monitorowanie i weryfikacja osiąganych przez studentów efektów kształcenia*). Ocenie podlegają przyjęte formy oraz metody realizacji i weryfikacji efektów kształcenia określone w sylabusach. Są one zależne od specyfiki danego przedmiotu oraz efektu.

Weryfikacja stopnia osiągnięcia efektów kształcenia odbywa się na podstawie sprawozdań pochodzących od prowadzących zajęcia, prace dyplomowe i wyniki egzaminu, a także wyniki badań jakości kształcenia przeprowadzonych wśród studentów. Analizy w tym zakresie dokonuje koordynator przedmiotu/modułu, Opiekun Praktyk, opiekunowie proseminariów/seminariów dyplomowych. Ich wnioski przekazywane są Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, która dokonuje analizy otrzymanych materiałów. Komisja dokonuje także analizy sylabusów i prac zaliczeniowych/egzaminacyjnych. Ocena polega na weryfikacji zakładanych i osiąganych przez studentów efektów kształcenia, form prowadzenia zajęć i metod dydaktycznych, formy zaliczenia przedmiotu, przeglądzie prac zaliczeniowych i/lub egzaminacyjnych. Analiza dokonywana jest pod kątem właściwego doboru wszystkich tych elementów do zakładanych efektów kształcenia. Na podstawie dokonanej analizy Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia przygotowuje wnioski zawierające ocenę sytuacji i rekomendacje na kolejny rok akademicki. Wnioski stanowią podstawę do wprowadzania modyfikacji w programie kształcenia, a także sposobów monitorowania osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia. Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia na podstawie wyników tych analiz rekomenduje zmiany w programach i efektach kształcenia oraz sposobach ich realizacji i monitorowania.

Sposób weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia przypisanych pracy dyplomowej i egzaminowi dyplomowemu określają Zasady Dyplomowania. Student wykonuje pracę dyplomową pod kierunkiem uprawnionego do tego nauczyciela akademickiego (profesora, doktora habilitowanego i/lub doktora) posiadającego dorobek naukowy w dziedzinie lub zakresie zawiązanym z danym kierunkiem studiów. Proponowane tematy prac dyplomowych muszą być zatwierdzone przez Radę Wydziału. Prace dyplomowe podlegają recenzji opiekuna pracy i recenzenta co pozwala na weryfikację ich jakości i związku z kierunkowymi efektami kształcenia. Na ostatnim etapie sprawdzenia poprawności pracy wykorzystuje się system antyplagiacyjny. Wnioski z analizy jakości prac dyplomowych są wykorzystywane do opracowywania działań naprawczych. Po przeprowadzeniu weryfikacji jakości prac dyplomowych Dziekan Wydziału lub wskazana przez niego osoba prezentuje wnioski z analizy i proponuje korekty do rozpatrzenia przez Wydziałową Komisję ds. Programowych i Jakości Kształcenia i Radę Wydziału.

Sposób weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia w zakresie praktyk określa Regulamin Praktyk oraz procedura P-11 (*Realizacja praktyk studenckich*). Osobą odpowiedzialną merytorycznie za przygotowanie zawodowe studenta jest Dziekan oraz Opiekun Praktyk, który organizuje i nadzoruje przebieg praktyk. Zaliczenie odbycia praktyk następuje poprzez odpowiedni wpis do indeksu, karty okresowych osiągnięć studenta i protokołu, po uprzednim dokonaniu weryfikacji osiągniętych przez studenta efektów kształcenia. Weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych w toku realizacji praktyk dokonuje Opiekun Praktyk z ramienia Instytucji przyjmującej oraz Opiekun Praktyk z ramienia Uczelni. Podmioty zaangażowane w weryfikację osiąganych przez studentów efektów kształcenia to m.in.: Wydziałowa Komisja ds. Programowych i Jakości Kształcenia, Opiekun Praktyk, Dziekan Wydziału, nauczyciele prowadzący poszczególne przedmioty, Dział Jakości Kształcenia.

Analiza udostępnionej podczas wizytacji dokumentacji pozwala stwierdzić, że proces weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia jest prowadzony na wszystkich formach i rodzajach zajęć

dydaktycznych metodami zapewniającymi weryfikację stopnia osiągnięcia, efektów kształcenia. WSZJK czuwa nad poprawnością tego procesu, tj. weryfikuje stopień osiągniętych efektów kształcenia.

Studenci wizytowanego kierunku mają możliwość oceny stosowanych zasad oceniania poprzez ankietyzację i spotkania z przedstawicielami osób zaangażowanych w system zapewniania jakości kształcenia. Procedury w w/w zakresie wprowadzone są powszechnie i kompleksowo, choć są nie zawsze efektywne.

6.1.4.

Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów nie są objęte WSZJK. Zostały określone w Uchwale nr 6 Senatu z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się.

Na wizytowanym Wydziale dotychczas nie potwierdzono efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Wydział Zamiejscowy w Londynie nie ma prawa do potwierdzania tych efektów.

6.1.5.

Monitorowanie losów zawodowych absolwentów służące ocenie przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia reguluje procedura P-13 (*Sledzenie losów zawodowych absolwentów i zasady monitorowania rynku pracy*) wdrożona w ramach WSZJK. Uczelnia właściwie odnosi się do problematyki monitorowania losów zawodowych absolwentów, nie tylko z uwagi na przepisy prawa, ale ich uzasadnienie dla działalności projakościowej. Celem tych badań jest rozpoznanie sytuacji zawodowej absolwentów i dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb i oczekiwań pracodawców, a także uczynienie programów kształcenia atrakcyjnymi z punktu widzenia rynku pracy. Monitoring losów zawodowych absolwentów obejmuje studentów którzy wyrazili zgodę na uczestnictwo w badaniach losów absolwentów oraz na gromadzenie, wykorzystywanie w celach badawczych.

Badanie losów absolwentów obejmuje 2 etapy i *dotyczy ich sytuacji zawodowej i pozycji na rynku pracy, planów zawodowych, stopnia satysfakcji z kształcenia zrealizowanego w perspektywie wykonywanej pracy zawodowej, stopnia osiągnięcia wybranych kompetencji, przydatności wiedzy i kompetencji zdobytych podczas studiów w pracy zawodowej*, itd.

Opracowywany przez Dział Jakości Kształcenia Raport zawierający wyniki badań, wnioski i zalecenia, przekazywany jest Władzom Uczelni i Wydziału. Wyniki badania są omawiane na spotkaniach Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, konferencji dydaktycznej, itd., co potwierdza przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja.

Wyniki analiz są podstawą do tworzenia rekomendacji w zakresie doskonalenia programów kształcenia. Na podstawie wyników analizy formułowane są wnioski z badań będące przesłankami do dostosowywania oferty edukacyjnej, programów i procesu kształcenia do zmieniającego się rynku pracy. Przykładowe działania wdrożone jako efekt realizacji badań w tym zakresie zwiększenie w toku studiów zadań przewidzianych do realizacji w grupach. Raporty z badania absolwentów są publikowane na stronie internetowej DJK.

Analiza dokumentacji przedstawionej w czasie wizytacji pozwala wnioskować, że Uczelnia właściwie odnosi się do problematyki monitorowania losów zawodowych absolwentów. Wdrożona w ramach WSZJK procedura oraz realizowane w jej ramach *Badanie* dają możliwość weryfikacji efektów kształcenia oraz odniesienia osiągniętych efektów kształcenia do ich przydatności na rynku pracy, jak również wpływu wykształcenia zdobytego w Wydziale Zamiejscowym w Londynie na karierę zawodową. W Wydziale stworzono zatem możliwość realizacji podstawowych celów, którym powinien służyć monitoring losów zawodowych absolwentów.

Jak wynika z przeprowadzonych w trakcie wizytacji rozmów, Władze Wydziału podchodzą do realizacji tego badania z należytą starannością i doceniają wagę płynących z niego wniosków. Świadczy o tym chociażby fakt, że podejmowane są liczne działania pozwalające zwiększyć udział absolwentów w badaniu, najpierw na etapie podpisywania oświadczeń przez studentów w momencie ukończenia studiów, a następnie w trakcie realizacji samego badania. Pozwoliło to w znacznym stopniu zwiększyć zwrotność ankiet.

6.1.6.

Prowadzona na Wydziale polityka kadrowa oraz wdrożone w ramach WSZJK procedury P-04 (*Rozwój naukowy pracowników akademickich, udział w szkoleniach wewnętrznych oraz dokumentacja dotycząca rozwoju naukowego*), P-05 (*ocena osiągnięć i nagradzanie pracowników akademickich oraz jednostek naukowo-dydaktycznych*), P-08 (*Prowadzenie hospitacji zajęć dydaktycznych*), P-09 (*Ocena jakości zajęć dydaktycznych i pracy wykładowców dokonywana przez studentów, tzn. „ankietyzacja”*), P-15 (*Przeprowadzanie postępowań konkursowych na stanowiska nauczycieli akademickich*) pozwalają na ocenę kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia. Standardy dotyczące kwalifikacji nauczycieli akademickich oraz wskaźniki ich osiągnięcia zostały określone w ogólnouczelnianym Systemie Zarządzania Jakością Kształcenia.

Prowadzona ocena kadry przyczynia się do monitorowania i podnoszenia poziomu jakości kształcenia, do analizowania i oceniania procesu kształcenia, do podejmowania działań eliminujących wszelkie zjawiska patologiczne związane z procesem kształcenia.

Na ocenianym kierunku prowadzona jest systematycznie studencka ocena jakości zajęć dydaktycznych (według procedury P-09). Badanie jest przeprowadzane na koniec każdego semestru. Studenci oceniają w następujące aspekty pracy nauczycieli: punktualność prowadzącego, przygotowanie prowadzącego do zajęć, znajomość tematyki zajęć przez prowadzącego, zdolność prowadzącego do przejrzystego i precyzyjnego przekazywania treści zajęć, umiejętność zainteresowania studentów tematyką zajęć, gotowość prowadzącego do odpowiadania na pytania studentów i udzielania dodatkowych wyjaśnień, zdolność prowadzącego do nawiązywania kontaktu ze studentami, kultura osobista prowadzącego i stosunek do studentów, możliwość poszerzenia wiedzy o przedmiocie na zajęciach, możliwość nabycia nowych umiejętności i kompetencji na zajęciach, przydatność zajęć w praktyce zawodowej, ogólna jakość wykorzystywanych pomocy dydaktycznych. Na stronie internetowej Działu Jakości Kształcenia są systematycznie publikowane biuletyny dla studentów (co zaprezentowano podczas wizytacji), w których uwzględnia się podsumowanie wyników badania, a zatem studenci otrzymują informację zwrotną i zostało to potwierdzone podczas rozmowy ze studentami.

Wyniki ewaluacji zajęć dydaktycznych przekazywane są w formie raportów cząstkowych Kierownikom Zakładów, a także ocenianym nauczycielom akademickim, a w formie raportu końcowego - Władzom Uczelni i Wydziału. Wnioski z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów są wykorzystywane do doskonalenia jakości zajęć dydaktycznych i pracy kadry akademickiej poprzez indywidualne działania nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia oraz poprzez decyzje o charakterze ogólnym podejmowane przez Władze Uczelni i Wydziału. Prowadzący zajęcia, w zależności od uzyskanych wyników ewaluacji, wprowadza zmiany w postępowaniu dydaktycznym, mające na celu doskonalenie jakości pracy dydaktycznej. Wnioski z badań stanowią podstawę do samooceny i weryfikacji działań nauczycieli oraz ważny element polityki zapewniania jakości kadry dydaktycznej. Są uwzględniane przez Kierownika Zakładu przy przydzielaniu zajęć dydaktycznych, a przez Władze Wydziału i Uczelni – w polityce awansu. Ocena nauczycieli akademickich dokonywana przez studentów jest jednym z 3 elementów składających się na ocenę okresową dokonywaną przez Rektora. W wypadku przyznania oceny negatywnej Uczelnia analizuje jej przyczyny i może rozpocząć działania prowadzące do nieprzedłużenia umowy o pracę z danym wykładowcą.

Na ocenianym kierunku prowadzone są również hospitacje (opis zasad przeprowadzania hospitacji ujęty jest w procedurze P-08), którymi objęci są wszyscy pracownicy. Ich istotnym elementem jest rozmowa pohospitacyjna z osobą hospitowaną mająca na celu zaplanowanie możliwych działań służących doskonaleniu jakości procesu kształcenia. Procedura dotycząca hospitacji zajęć dydaktycznych, obejmuje kompleksową ocenę wizytowanych zajęć oraz możliwość sformułowania odpowiednich zaleceń. Proces ten można uznać za służący zapewnieniu i doskonaleniu jakości, bowiem hospitacje te odbywają się regularnie. Pozwoliły m. in. na dokonanie korekty w zakresie obsady zajęć dydaktycznych.

W celu zapewnienia właściwej polityki kadrowej nauczyciele akademicy podlegają także ocenie okresowej (P-05), w której uwzględnia się obszar naukowo-badawczy, dydaktyczno-wychowawczy i organizacyjny pracy nauczycieli akademickich. Ocena dotyczy okresu 4 ostatnich lat i jest dokonywana na podstawie oceny dorobku naukowego i dydaktycznego oraz zaangażowania w sprawy organizacyjne Uczelni, wyników hospitacji oraz oceny dokonywanej przez studentów, której dokonuje Kierownik Zakładu przedstawiają ewentualną propozycję jego dalszego zatrudnienia. Oceny

opiniuje Komisja ds. Etyki i Oceniania Pracowników, a następnie zatwierdza Rektor Uczelni.

Wnioski wynikające z oceny okresowej mają wpływ na poprawę jakości procesu kształcenia, kształtowanie racjonalnej polityki kadrowej, wielkość obciążenia obowiązkami dydaktycznymi, możliwość rozwiązania stosunku pracy za wypowiedzeniem. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja (arkusze oceny okresowej, arkusze hospitacji, wyniki oceny dokonywanej przez studentów, sprawozdania ze spotkań Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, itd.) pozwala na stwierdzenie, iż na Wydziale przykładą się dużą wagę do systematycznej oceny kadry.

W ramach wsparcia kadry dydaktycznej w realizacji procesu kształcenia system przewiduje możliwość organizowania szkoleń uczelnianych dla nauczycieli w zakresie doskonalenia metod i technik dydaktycznych, możliwość publikowania przez nauczycieli w wydawnictwie uczelnianym, uczestniczenie w programach wymiany międzynarodowej, a także nagradzanie najlepiej ocenianych nauczycieli akademickich, oraz finansowanie ich udziału w konferencjach naukowych.

Pracownicy nie będący nauczycielami akademickimi są oceniani przez studentów w ramach badania bazy dydaktycznej, administracji i organizacji procesu kształcenia..

6.1.7.

Wnioski z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej skutkują podjęciem działań doskonalących proces kształcenia.

Wdrożenie opisanych powyżej procedur pozwala zapewnić prawidłową strukturę zatrudnienia i właściwą obsadę zajęć dydaktycznych, co z kolei umożliwia studentom osiągnięcie określonych w programie efektów kształcenia. Analiza wyników oceny okresowej, w tym protokołów z ewaluacji i hospitacji zajęć wykazała, iż na Wydziale formułuje się zalecenia w zakresie doskonalenia realizacji procesu dydaktycznego. Zróżnicowanie ocen świadczy o tym, że proces ten jest rzetelny. Władze Wydziału przeprowadzają rozmowy, w czasie których informuje się o wynikach ocen, a także podjęciu działań naprawczych lub doskonalących (w przypadkach osób, co do których były sformułowane uwagi). Analiza uzyskiwanych ocen pracowniczych jest podstawą do podejmowania decyzji o przedłużaniu zatrudnienia pracownikom. Oceny wystawiane przez studentów podlegają analizie przez Władze Wydziału, które mają obowiązek reagowania, w przypadku ocen skrajnie niskich i przeprowadzania rozmów z dydaktykami. Prowadzący zajęcia, w zależności od uzyskanych wyników ewaluacji, wprowadza zmiany w postępowaniu dydaktycznym, mające na celu doskonalenie jakości pracy dydaktycznej.

Wnioski z wyników przeprowadzonej oceny jakości zajęć dydaktycznych są omawiane na spotkaniach Rady Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia (co znalazło swoje odzwierciedlenie w przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji ze spotkań Rad Wydziału oraz Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia). Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia raz w roku akademickim przedstawia na posiedzeniu Rady Wydziału oraz Senatu opinię o jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych na podstawie otrzymanych raportów końcowych. Wyniki oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów są uwzględniane w ocenie okresowej pracowników. Analiza wybranych arkuszy oceny okresowej pracownika potwierdza, że wyniki oceny dokonywanej przez studentów wpływają na ocenę okresową nauczycieli akademickich w zakresie ich działalności dydaktycznej.

Wyniki przeprowadzonej wśród studentów oceny jakości zajęć, w tym obserwacja tendencji ocen uzyskiwanych w tym procesie są uwzględniane przez Kierownika Zakładu i Dziekana przy planowaniu obsady zajęć dydaktycznych, a przez Władze Wydziału i Uczelni – w polityce awansu. W wypadku przyznania oceny negatywnej nauczyciel ma obowiązek przedstawienia przełożonemu planu naprawczego. W kolejnym semestrze podlega ponownej ocenie studenckiej oraz hospitacjom. W przypadku uzyskania ponownej oceny negatywnej Władze Uczelni i Wydziału mogą rozpocząć działania prowadzące do nieprzedłużenia umowy o pracę z danym wykładowcą.

Informacja podsumowująca wyniki badania jakości zajęć dydaktycznych jest zamieszczana na stronie internetowej Działu Jakości Kształcenia, dzięki czemu studenci mają świadomość wykorzystania wyników tej oceny w kształtowaniu polityki kadrowej, związanej nie tylko z negatywnymi wynikami (rozwiązanie stosunku pracy), ale i pozytywnym ich wykorzystaniem (np. nagrody).

Wdrożenie opisanych procedur pozwala zapewnić prawidłową strukturę zatrudnienia i właściwą obsadę zajęć dydaktycznych, co z kolei umożliwia studentom osiągnięcie określonych w programie efektów kształcenia. Analiza wyników oceny okresowej, w tym protokołów z ewaluacji i hospitacji zajęć

wykazała, iż na Wydziale formułuje się zalecenia w zakresie doskonalenia realizacji procesu dydaktycznego. Zróżnicowanie ocen świadczy o tym, że proces ten jest rzetelny. Władze Wydziału przeprowadzają rozmowy, w czasie których informuje się o wynikach ocen, a także podjęciu działań naprawczych lub doskonalących (w przypadkach osób, co do których były sformułowane uwagi).

6.1.8.

W ramach WSZJK na Wydziale wdrożono procedury P-06 (*Organizacja, warunki technodydaktyczne i realizacja procesu kształcenia*) oraz P-07 (*Ocena warunków technodydaktycznych procesu kształcenia dokonywana przez studentów*) służące monitorowaniu i zapewnieniu właściwej infrastruktury dydaktycznej i organizacji procesu kształcenia.

Raz na 2 lata wśród studentów dokonywana jest ocena bazy dydaktycznej, administracji i organizacji procesu kształcenia. Ocenie studentów podlega m.in.: wielkość i stan pomieszczeń dydaktycznych, wyposażenia tych pomieszczeń w środki audiowizualne, liczebność studentów w grupach wykładowych, ćwiczeniowych, laboratoryjnych i seminaryjnych, dostęp studentów do biblioteki i literatury wskazanej w sylabusach, użyteczność strony internetowej Wydziału, dostępność informacji związanych z tokiem studiów, możliwości rozwoju osobistego stworzone studentom przez Uczelnię, warunki odpoczynku na terenie Wydziału, jakość obsługi administracyjnej studentów, dostępność nauczycieli i władz Wydziału dla studentów.

Opracowywane na tej podstawie wyniki i rekomendacje stanowią punkt wyjścia dla doskonalenia organizacji procesu kształcenia i bazy dydaktycznej oraz planów zarządzania Uczelnią. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja pozwala na stwierdzenie, że są one przedmiotem dyskusji na spotkaniach Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, Rady Wydziału. Wdrożenie opracowanych na tej podstawie rekomendacji pozwala na zapewnienie studentom odpowiednich warunków w zakresie m.in. bazy dydaktycznej, obsługi administracyjnej, środków wsparcia, przepływu informacji, itd.

Przykładowe działania wdrożone w ramach wykorzystywania wyników badań w tym zakresie to systematyczne szkolenia pracowników Dziekanatu z zakresu obsługi studenta, wydłużenie czasu pracy Dziekanatu, udostępnienie informacji wskazanych przez studentów jako przydatne na stronie internetowej Wydziału, regularne wzbogacanie zasobów bibliotecznych, zmiana godzin konsultacji nauczycieli na bardziej dogodnie dla studentów, itd.

Zgodnie z deklaracjami Władz Wydziału, w proces zapewnienia właściwej jakości kształcenia włączani są prowadzący zajęcia poprzez dbałość o odpowiednie zaplecze dydaktyczne niezbędne do prowadzenia zajęć, zwłaszcza przy doborze metod ich realizacji.

Wyniki prowadzonych na Wydziale badań, a także rozmowy Zespołu Oceniającego PKA ze studentami potwierdzają, że zasoby materialne odpowiadają potrzebom studentów.

6.1.9.

Za gromadzenie dokumentacji związanej z WSZJK oraz analizę i dokumentowanie działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia odpowiada Dział Jakości Kształcenia. Działania te są dokumentowane w postaci różnego rodzaju zestawień, raportów bądź sprawozdań, do których mają wgląd interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni. Ich analiza pozwala na stwierdzenie, że są przygotowywane w sposób rzetelny i staranny. Działania dotyczące zapewniania jakości kształcenia, w tym wyniki badań w zakresie jakości kształcenia są przedmiotem obrad Senatu, Rady Wydziału, Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia. Na ich podstawie opracowywane są rekomendacje, których wdrożenie ma na celu podnoszenia jakości kształcenia. Potwierdzają to dokumenty przedstawione podczas wizytacji oraz rozmowy z Władzami i kadrą Wydziału. Dokumentacja dotycząca analiz i działań w zakresie zapewniania jakości kształcenia jest gromadzona w Zakładach oraz w Dziale Jakości Kształcenia a także w Dziekanacie.

Raporty dotyczące działań związanych z badaniem jakości kształcenia są analizowane przez jednostkę centralną, tj. Dział Jakości Kształcenia, Dziekana Wydziału oraz Wydziałową Komisję ds. Programowych i Jakości Kształcenia, i stanowią podstawę do wspólnie wypracowanych rekomendacji i podjęcia działań naprawczych.

Kwestie związane z gromadzeniem danych uzyskiwanych w wyniku wdrażania procedur WSZJK oraz ich wykorzystaniem reguluje m.in. procedura P-18 (*Gromadzenie informacji i*

wykorzystanie danych uzyskanych w wyniku badania jakości kształcenia), która określa zasady gromadzenia danych uzyskiwanych w wyniku wdrażania procedur WSZJK oraz ich wykorzystania w celu doskonalenia procesu dydaktycznego. Jej celem jest m.in. zwiększenie skuteczności funkcjonowania Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia.

Według informacji uzyskanych w czasie wizytacji Dziekanat gromadzi dokumentację dotyczącą zapewnienia jakości kształcenia w formie dokumentacji zbiorowej, a także indywidualne teczki poszczególnych studentów. Analizę semestralną obejmującą między innymi wyniki sesji egzaminacyjnej, wyniki badań ankietowych przeprowadza najczęściej Dziekanat oraz Dział Jakości Kształcenia. Raporty z przeprowadzonej analizy są przedstawiane na posiedzeniach Rady Wydziału i Senatu Uczelni. Analiza danych ma charakter ilościowy i jakościowy oraz uwzględnia wnioski i rekomendacje wynikające z badań jakości kształcenia.

W czasie wizytacji przedłożono dokumenty potwierdzające, iż działania podejmowane w ramach wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia są systematycznie gromadzone i dokumentowane, a także służą analizom dotyczącym zapewnienia jakości kształcenia.

6.1.10.

WSZJK zawiera informacje na temat udostępniania informacji o toku studiów, tj. wczesnego informowania studentów o zmianach w planowanych zajęciach, harmonogramie zajęć i konsultacji z nauczycielami akademickimi, terminach zaliczeń przedmiotów, zasadach rekrutacji określonych przez Senat, regulaminie studiów, regulaminie dyplomowania. Informacje te są przekazywane na stronie internetowej Wydziału Zamiejscowego w Londynie. Na stronie zamieszczone są również informacje dotyczące programu kształcenia, efektów kształcenia oraz stosowanego systemu oceny efektów kształcenia. Podstawowym źródłem informacji w tym zakresie są sylabusy przedmiotów. W udostępnianych studentom na stronie sylabusach szczegółowo określa się kierunkowe i przedmiotowe efekty kształcenia oraz informacje o sposobach ich oceny i weryfikacji. Zawartość poszczególnych sylabusów jest także prezentowana podczas pierwszych zajęć.

Dzięki programowi *WIRTUALNY DZIEKANAT* studenci mają dostęp do ocen uzyskiwanych w ramach poszczególnych przedmiotów.

Na uwagę zasługuje fakt, że studenci systematycznie dokonują oceny dostępności informacji na temat kształcenia poprzez realizowane przez Dział Jakości Kształcenia wspólnie z Samorządem badanie ankietowe, co wspomaga procedura P-07 (*Ocena warunków technodydaktycznych, obsługi administracyjnej oraz organizacji procesu kształcenia dokonywana przez studentów*).

Na podstawie wyników tego badania opracowywane są rekomendacje w tym zakresie. Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja świadczy o tym, że w obszarach, w których zostały stwierdzone braki wdrażane są działania naprawcze, jak np. zwiększenie czytelności strony *www* Wydziału poprzez posegregowanie dokumentów w odpowiednich zakładkach, zamieszczanie biuletynów informacyjnych na stronie Działu Jakości Kształcenia, itd. Studentom udostępniana jest także dokumentacja dotycząca działań realizowanych w ramach WSZJK. Opis obowiązujących procedur służących zapewnianiu jakości kształcenia jest dostępny dla wszystkich zainteresowanych w Dziekanacie i w Bibliotece. Streszczenia lub podsumowania opracowywanych raportów są dostępne w wersji elektronicznej na stronie internetowej DJK.

Na podstawie rozmów z władzami Wydziału oraz studentami można stwierdzić, iż na Wydziale są realizowane powszechnie obowiązujące standardy w zakresie polityki informowania studentów na temat efektów kształcenia oraz innych istotnych dla procesu dydaktycznego elementów. Analiza dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji, a także opinie studentów zgłoszone podczas spotkania Zespołu PKA pozwalają na stwierdzenie, że studentom zapewniono dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz o jego wynikach w stopniu odpowiadającym ich potrzebom.

6.2

Wdrożony na Wydziale kompleksowy System Zarządzania Jakością Kształcenia umożliwia budowanie mechanizmów, które zapewniają jego rozwój i doskonalenie. Na Wydziale oraz w Uczelni dokonuje się systematycznej oceny skuteczności ogólnouczelnianego oraz wydziałowego SZJK, czego wynikiem jest systematyczna aktualizacja tych systemów dokonywana wraz z końcem roku akademickiego. Kwestie związane z weryfikacją, modyfikacją i doskonaleniem WSZJK reguluje

procedura P-14, której celem jest doskonalenie systemów w taki sposób, aby były one zgodne z bieżącymi regulacjami prawnymi, najnowszymi trendami w obszarze zapewniania jakości kształcenia, potrzebami i oczekiwaniami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, itd. W założeniach ma to zwiększyć skuteczność tych systemów, a w dalszej perspektywie budować kulturę jakości kształcenia. Procedura przewiduje m.in. możliwość zgłaszania propozycji modyfikacji w systemach przez wszystkich pracowników, studentów oraz przez interesariuszy zewnętrznych współpracujących z Uczelnią. Mogą być one zgłaszane w toku całego roku akademickiego.

Na corocznej konferencji dydaktycznej odbywającej się na koniec roku akademickiego Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia lub wyznaczona przez niego osoba przedstawia podsumowanie działań realizowanych w ramach ogólnouczelnianego WSZJK na Uczelni, wstępne rekomendacje na nadchodzący rok akademicki oraz propozycje dotyczące wprowadzenia modyfikacji w tym systemie. Dziekan Wydziału przedstawia analogiczne podsumowanie dla Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. Modyfikacje w systemach wprowadzane są z początkiem nowego roku akademickiego.

Analiza dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji oraz rozmowy z Władzami wydziału pozwalają wnioskować, że w ostatnich latach WSZJK był systematycznie oceniany i co roku wprowadzano w nim modyfikacje mające na celu zwiększenie jego skuteczności. Jedną z ostatnich wprowadzonych w nim zmian było np., przegląd i zebranie regulacji w obszarze przepływu informacji dotyczących wyników badania jakości kształcenia i uzupełnienie WSZJK o procedurę P-18: („Gromadzenie informacji i wykorzystanie danych uzyskanych w wyniku badania jakości kształcenia”) lub rozszerzenie procedury P-14 o badanie ankietowe dotyczące efektywności WSZJK, które ma być realizowane nie rzadziej niż raz na 2 lata.

Z rozmów z Władzami Wydziału można wnioskować, że wyniki oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości są wykorzystywane do jego doskonalenia. Potwierdzeniem tego jest coroczna aktualizacja Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia polegająca na wdrażaniu nowych procedur lub modyfikacji procedur już wdrożonych. O skuteczności WSZJK świadczą działania naprawcze wdrażane w tym obszarze. Znajdują one potwierdzenie w przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji – np. sprawozdania ze spotkań Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia, itd.

Przedstawiona podczas wizytacji dokumentacja oraz wnioski z rozmów z Władzami Wydziału pozwalają stwierdzić, że WSZJK jest solidnie ugruntowany w polityce projakościowej Wydziału i podejmowane są systematyczne działania w celu jego aktualizacji, mającej na celu zwiększenie jego efektywności.

Przykładowe działania potwierdzające fakt wykorzystywania wyników oceny skuteczności systemu do jego doskonalenia to np. powołanie Pełnomocnika Rektora ds. Pracodawców, zakup bazy danych do dokumentowania dorobku kadry od firmy zewnętrznej, publikowanie biuletynu dla studentów na stronie internetowej Działu Jakości Kształcenia, wprowadzenie do programu kształcenia przedmiotu przygotowującego do pisania pracy dyplomowej.

3. Uzasadnienie oceny

Podsumowując można zatem stwierdzić, iż dokumentacja dotycząca WSZJK obejmuje wszystkie obszary mające wpływ na jakość kształcenia. Są one spójne i zgodne z powszechnie obowiązującymi przepisami.

Analiza dokumentacji przedstawionej podczas wizytacji oraz rozmowy z Władzami Wydziału i przedstawicielami kierunku pozwalają na stwierdzenie, że w Wydziale Zamiejscowym w Londynie wdrożono wewnętrzny system zarządzania jakością kształcenia, umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie z uwzględnieniem wszystkich elementów procesu kształcenia. *„Mocną stroną jest kompleksowość WSZJK. Uwzględniono w nim wszystkie istotne elementy procesu kształcenia i czynniki decydujące o jego jakości.”* Biorąc pod uwagę przedstawione podczas wizytacji rozwiązania organizacyjne oraz przyjęte regulacje, należy stwierdzić, że są one skuteczne. Pozwalają na dokonywanie rzetelnej oceny i analizy osiągniętych efektów kształcenia, doskonalenie programu kształcenia i metod jego realizacji. Procedury zostały opisane w sposób czytelny, a ich realizacja zapewnia podejmowanie skutecznych działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Struktura zarządzania procesem dydaktycznym jest przejrzysta. Zakres obowiązków

poszczególnych jednostek w ramach WSZJK został określony w sposób precyzyjny.

Na uwagę zasługuje fakt, że Władze Wydziału przykładają dużą wagę do włączania interesariuszy zewnętrznych w tworzenie i doskonalenie programów kształcenia oraz w określaniu i ocenę efektów kształcenia. Widoczne jest to w różnorodności podejmowanych w tym zakresie działań. Udział interesariuszy zewnętrznych w tworzeniu programów kształcenia jest przy tym dokumentowany np. w sprawozdaniach ze spotkań Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia.

W budowaniu kultury jakości widoczny jest także udział studentów. Ich przedstawiciele uczestniczą w posiedzeniach m.in.: Senatu, Rady Wydziału, spotkaniach Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia. Identyfikowana jest również (choć w niewielkim stopniu) aktywność studentów na tych spotkaniach, bowiem na podstawie przedstawionej podczas wizytacji dokumentacji można wnioskować, że chętnie zgłaszają wnioski i propozycje zmian w programach kształcenia. Przedstawiona dokumentacja potwierdza fakt, że Samorząd opiniuje programy i plany kształcenia, regulaminy (np. Regulamin Studiów, Zasady Dyplomowania, itd.), zgłasza wnioski dotyczące bazy dydaktycznej i innych elementów składających się na proces kształcenia (na spotkaniach Rady Wydziału, Wydziałowej Komisji ds. Programowych i Jakości Kształcenia), realizuje wspólnie z DJK badania jakości kształcenia.

Z przedstawionych podczas wizytacji Zespołowi Oceniającemu dokumentów wynika, że udział interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych w procesie zapewniania jakości kształcenia jest znaczący, jest starannie dokumentowany i przyczynia się do budowy jakości procesu kształcenia, a stosowane na Wydziale formy aktywizacji uczestników procesu kształcenia są skuteczne.

Należy również podkreślić, że dokumentacja, jaka powstaje na Wydziale w ramach WSZJK jest przygotowywana rzetelnie i przejrzysto. Jakość opracowanych materiałów, kompetencje poszczególnych osób odpowiedzialnych za przygotowanie i realizację poszczególnych zadań w ramach WSZJK zarówno na poziomie Uczelni, jak i Wydziału, potwierdzają, że Władze Uczelni i Wydziału dokładają wszelkich starań do budowy efektywnego WSZJK.

Podsumowując, obowiązujące w ramach WSZJK uregulowania są kompleksowe, spójne i przejrzyste. Pozwalają na stwierdzenie, że realizacja przyjętej w Uczelni Polityki Jakości jest zapewniona poprzez obowiązujące wewnętrzne procedury. Regulacje wdrożone w ramach WSZJK umożliwiają sprawne organizowanie procesu kształcenia, wdrażanie rozwiązań doskonalących kształcenie studentów w celu zdobycia przez nich kompetencji umożliwiających zatrudnienie w zakresie uzyskanego wykształcenia.

4. Zalecenia

Zaleca się podjęcie działań mających na celu zwiększenie aktywności studentów w zakresie większej zwrotności ankiet.

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Analiza SWOT zaprezentowana w Raporcie Samooceny wskazuje trafnie wszystkie elementy tej analizy. Do mocnych strony zaliczyć trzeba: kadra naukowo-dydaktyczna, udział interesariuszy zewnętrznych w opracowywaniu koncepcji i zaangażowanie w jego realizację. Słabe strony to, małe zaangażowanie studentów w działalność naukową. Szansą dla kierunku jest rosnące zainteresowanie studiami o profilu praktycznym; dostępność programów finansowanych z funduszy unijnych adresowanych do uczelni, kontynuacja pozyskiwania praktyków do prowadzenia zajęć. Zagrożeniem jest negatywna tendencja demograficzna, to jest postępujący i coraz bardziej odczuwalny skutek niżu demograficznego, który powoduje mniejszą liczbę nowych studentów.

Dobre praktyki

Wykorzystanie bazy bibliotecznej i-BUK.